

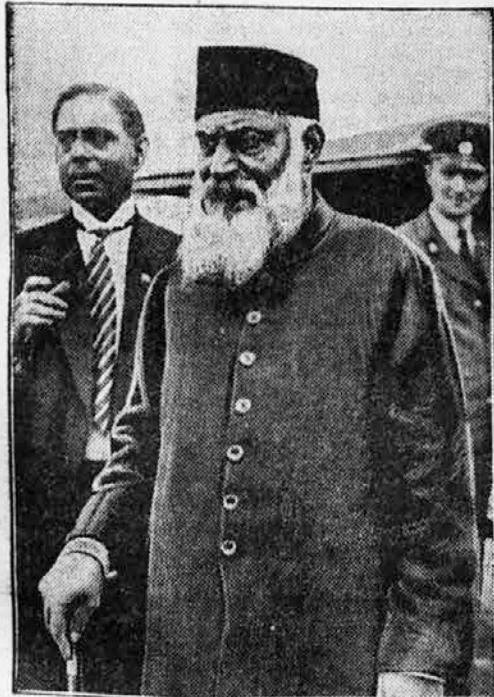
Izhaja vsak dan zjutraj razen v pondeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1,-, lanskoletno 2,-; meseca naročnina Din 20,-, za tujno 30,-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23, Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Št. 157

Ljubljana, sobota, dne 11. julija 1931

Leto II.

Odlični borec za svobodo Indije Potel v Berlinu

Bivši predsednik indijskega parlamenta bo postal v Berlinu več tednov.

Angleško brodovje v naših vodah

Sibenik, 10. julija. AA. Dne 21. t. m. prispe v Sibenik odelek angleškega sredozemskega brodovja. Mesto se pripravlja na svečan sprejem.

Silno napet položaj med Vatikanom in rimsko vlado

Berlin, 10. julija. AA. Iz Rima poročajo, da je postal odnos med Vatikanom in italijansko vlado po zadnjem papeževi okrožnici tako napet, da zahteva rimsko časopisje, naj vlada odpove lateranske pogodbe. Vladni krogi izjavljajo, da je nastal po papeževi okrožnici popolnoma nov položaj.

Pred odpovedjo lateranske pogodbe?

Rim, 10. julija. AA. Avtoritativni krogi poročajo, da bo italijanska vlada v kratkem odpovedala lateransko pogodbo.

Upori v Španiji

Madrid, 10. julija. AA. V Palmi na otoku Mallorca so stavkujoči pristaniški delavci predeli kordon oružnikov in napadli 150 delavcev, ki so nakladali blago na ladje. V mestu so zapri večino trgovin.

V Sevilli je neznanec vdrl v mestni laboratorij in izpustil pse, ki so bili v preiskavi zaradi stekline. Ko so se pojavili na cesti, je nastala med prebivalstvom velika panika.

Konference o reparacijah se nadaljujejo

London, 10. julija. AA. Finančni minister Snowden je v spodnji zbornici potrdil, da bo konferenca večjakov zainteresiranih držav dne 17. julija v Londonu. Na tej konferenci bodo razpravljali o nadaljnem izvajanjem Youngovega načrta. Združene države bo zastopal njen poslanik v Bruslju Hugh Gibson.

Protikitajski izgredi so prenehali

Nanking, 10. julija. AA. Ministrstvo za zunanje zadeve je objavilo komunike, v katerem pravi, da so protikitajski izgredi v Koreji prenehali. Japonska vlada je obžalovala te dogodeke in je izjavila, da bo storila vse, da v bodoče prepreči njih ponovitev.

Odklonjen kredit sovjetski tvrdki

Washington, 10. julija. AA. Zveza farmerjev je odklonila kredit sovjetski tvrdki, ki je hotela nakupiti v Združenih državah večjo količino bombaža. Kredit ni bil dovoljen, ker Združene države še niso priznale Sovjetske Rusije.

Boljševiški pokret v Bolgariji

Sofija, 10. julija. AA. Bolgarska agencija sporoča: Boljševiški agitatorji razvijajo intenzivno akcijo, da bi v boljševiške svrhe izkoristili stavkovni pokret, ki pa nimata drugega namena, kar kar da izizza nerede, da mora policija interverirati. V zvezi s temi dogodki je notranji minister Bušanov izjavil novinarjem, da je vlada izdala energetične ukrepe za pobiranje tega pokreta. Stavka ni profesionalnega značaja, nego je do nje prišlo samo zaradi subverzivne propagande, ki so jo na žalost delali komunistični poslanci v sobranju. Proti temu bosta ostro nastopila tako vlada kakor tudi sobranje.

Rokopisov ne vračamo.
Oglasit se lahko in dogovoriti.
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrovova cesta 11, tel. 29-60.
V Celju: Slovenski trg 4.
Pošt. ček. rad. Ljubljana 15.621.

Stimsonov obisk v Italiji

Narodi se bodo smatrali za zavezničke, ne za neprijatelje — Stimsonov obisk je velik dogodek — Mussolini je optimist glede razorožitve

Rim, 10. julija. AA. Italijanski predsednik poroča: Zunanji minister Grandi je včeraj priredil kosilo na čast ameriškim novinarjem in ostalim zastopnikom tujih listov, ki so prispevali v Rim o priliki Stimsonovega prihoda. Navzoč je bil tudi ameriški veleposlanik Garret, dalje šef italijanskega predsedništva Lando Ferretti, ravnatelj agencije Stefani in drugi.

Zunanji minister Grandi je pozdravil novinarje z dobrodošlico, v kateri je nagnal, da Italija slavi prihod Stimsonov v Italijo, ker v njem vidi vernega prijatelja miru in enega izmed najbolj daljnovidnih državnikov sveta. Njegovo bivanje v Italiji je velikega pomena in podprtje veliko gesto Hoovra, ki je nepozabljiva. Hoovrova gesta pomeni stvaren korak naprej k realizaciji ne samo gospodarske, nego tudi duhovne in politične obnove vsega sveta. Prišel je trenutek za narode, ko se ne bodo več smatrali za osirotele neprijatelje, temveč za zavezničke pri delu za mir. To je tista pot, po kateri hodi fašistična Italija in ki jo je Mussolini jasno začrtal kot politiko Italije. Amerika in Italija se nahajata na isti črti pri ustvarjanju istih smotrov. Predsednik Hoover je prvi izprevoril veliko besedo, narodi pa morajo iskreno iti po tej poti. Ta diplomacija zaheta odkritost, čustvenost, zdrav razum in idealizem.

V imenu novinarjev mu je odgovoril veleposlanik Garret, ki je proslavljal so-

delovanje med Ameriko in Italijo.

Rim, 10. julija. Italijanski predsednik poroča: Mussolini je včeraj sprejel zastopnike ameriških listov v prisotnosti šefa italijanskega predsedništva Lando Ferretti. Pri tej priliki je Mussolini izjavil, da je Stimsonov obisk, čeprav ni uradnega značaja, velik dogodek, ker je to obisk državnega tajnika največje države na svetu. Pri svojem obisku je Stimson izgovoril veliko besedo, ki se ji pridružuje tudi Mussolini:

Ce bo Evropa mirna, bomo prišli do gospodarske obnove. Italija bo prispevala na vse strani kolikor bo mogla, da bo podprla Hoovrovo inicijativo, ki je najpomembnejši politični dogodek po vojni.

Na razorožitveno konferenco morajo priti vsi narodi z iskrenostjo in lojalnostjo. Tako pojde tja Italija.

Na vprašanje nekega francoskega novinarja, ali ima Italija kakšno formulo za to razorožitveno konferenco, je Mussolini odgovoril, da je italijanska formula ta, da se bo zadovoljila tudi z najmanjšim oboroževanjem. Italija je pripravljena, da sprejme, če treba tudi samo 10.000 pušk. Seveda pa je pogoj, da nobena druga država ne bo bolj oborožena, ker bi to pomnilo, da se hoče kdo s palico boriti proti revolverju. V notranji politiki hoče Italija rešiti gospodarsko, politično in moralno krizo, kakor to že dela. Mussolini je optimističen glede razorožitvene konfe-

rence in zagotavlja, da od Italije ne bo prišel niti eden predlog za odgoditev te konference.

Vsi narodi za mir!

Rim, 10. julija. AA. Snoči ob 18. uri je predsednik vlade sprejel v palači Venezia ameriškega ministra za zunanje zadeve Stimaona. Imela sta dolg, prisrčen razgovor.

Nato je Mussolini sprejel zastopnike ameriškega časopisa, ki so prišli v Rim s Stimsonom. Mussolini je poudarjal, da čista g. Stimsona in da ima zanj velike simpatije. Nato je Mussolini govoril o Hoovrovi inicijativi glede moratorija, ki je vsehvalevredna. Naposled je Mussolini pojasnil ameriškim novinarjem na kratko, kaj je govoril s Stimsonom.

Snoči je ameriško poslaništvo priredilo banket. Poleg Stimaona so se ga udeležili predsednik vlade Mussolini, ministri Grandi, Mosconi in drugi.

Istočasno je bila prirejena večerja za ameriške novinarje. Med večerjo je govoril italijanski minister za zunanje zadeve Grandi. Dejal je, da je plemenita pobuda predsednika Hooverja prvi konkretni korak k politični, duhovni in gospodarski obnovi narodov. Vsi narodi se bodo moralni odslej čutiti, kot da so združeni za skupno delo miru. To je pot, po kateri hodi Mussolinijeva Italija. Obenam pa je to tudi pot, ki so jo začrtale Združene države.

Nemčija zahteva kredite

Obisk dr. Lutherja v Parizu — Francija in Anglija zahtevati garancije

Pariz, 10. julija. AA. Predsednik nemške državne banke dr. Luther je včeraj po noči prispeval iz Londona v Pariz. V tukajnjih krogih je izval njegov prihod veliko zanimanje. Še prav posebej pa se ljudje zanimajo za konferenco med njim in guvernerjem francoske Narodne banke, ki se je pričela davi in s krajšimi presledki še vedno traja.

»Journal Industriel« pravi, da se je položaj preokrenil in da so prilike za Francijo sedaj ugodne. Nemčija namerava najeti posojilo. Brez francoskega kapitala posojila ne bo. Spričo tega je sedaj na Franciji, da si preskrbi garancije, kakršne so potrebne za njeno pomoč. Rezerve francoskega kapitala so najbolj solidne in zmorejo postati odločilen instrument za vsak, tudi političen manever.

Kakor poroča »Chicago Tribune«, je Nemčija pripravljena dati garancije za eventuelno priključitev Nemčije k Avstriji in za gradnjo oklopne križarke, če Francija sodeluje pri posojilu.

Kakor pa poročajo iz Berlina, vlada med tamkajšnjimi političnimi krogovi veliko ne-

zadovoljstvo, ker vsi pričakujejo, da bo britanska vlada zavzela stališče, ki ga zastopa angleški poslanik v Parizu. Po njejovem mnenju bi namreč morala Velika Britanija skupaj z Nemčijo zahtevati politične garancije. Nemčija bi morala pre-

nehati z gradnjo križark in se odpovedati carinski uniji z Avstrijo.

Berlin, 10. julija. AA. Mednarodna finančna pogajanja se vrše zadnje dni v ekspresnem tempu. Včeraj je predsednik državne banke dr. Luther odpotoval z letalom preko Amsterdama v London. Tu je imel dveurni razgovor z nemškim poslanikom v Londonu, Neurathom. Po tem razgovoru se je dr. Luther napotil na kolodvor, kjer ga je že čakal guverner angleške narodne banke Norman Montague. Z Londona sta oba odpotovala v Pariz, kamor sta prispevala ob 11. zvečer. Norman odpotuje iz Pariza brez postanka v Bazelu, kjer se bo udeležil seje upravnega sveta mednarodne reparacijske banke. Predsednik nemške narodne banke pa ostane v petek v Parizu. Imel bo razgovor s predsednikom francoske narodne banke. Gre za to, da podaljšajo inozemske narodne banke Nemčiji rediskontni kredit v znesku 100 milijonov dolarjev, ki zapade 16. julija. Nadalje naj bi mednarodni bančni konzorcij ta kredit zvišal na 1000 do 1500 milijonov nemških mark.

Nemški kreditni problem

Pariz, 10. julija. AA. Danes dopoldne je razpravljal ministrski svet o Luthrovih pogajanjih. Francosko časopisje zahteva, naj nemška vlada da neka politična jam-

les assurances indispensables touchant l'emploi à des fins exclusivement économiques des sommes dont le budget du Reich se trouvera allégé. /.

A. M.
W.C.E.

1. L
abs.
F. 40
H.
A. F.P.

Zapisnik o pogajanjih za Hoovrov načrt

Naša slika nam kaže zadnjo stran zapisnika, s katerim so bila 14-dnevna pogajanja v Parizu zaključena. Zapisnik se konča s sledečim odstavkom: »Francija si pridržuje pravico, zahtevati od nemške vlade nepreklenca zagotovila o uporabi njej na razpolago danih kreditov samo za gospodarske namene.« — Zapisnik so podpisali z začetnimi črkami zastopniki vseh vlad, ki so se udeležile konference. Na levem zgoraj Mellon, spodaj pa Edge; na desni pa: Laval, Briand, Pietri, Flandin in Ponce.

Čiščenje v Romuniji

Bukarešta, 10. julija. AA. Guverner Narodne banke Anglescu je podal ostavko radi razsodbe apelacijskega sodišča. Vlada njegove demisije ni sprejela, marveč namerava počakati še na razsodbo kasacijskega sodišča. Razsodba apelacijskega sodišča je v političnih in finančnih krogih napravila globok vtis.

Polet »okoli Italije«

Rim, 10. julija. AA. Poleti okrog Italije so udeležili 40 letal. Pri tekmi bodo sodelovala tudi inozemska letala.

Eksperiment z moratorijem

Po sporazumu med Ameriko in Francijo se nabajamo sedaj v režimu moratorija. Dogodek je še vedno v ospredju zanimanja svetovnega tiska. Komentarji gredo v nedoglednost. V tej neskončni vrsti mnenj, naziran in stališč, ki se objavljojo dan za danom, se pa more razločiti tudi ena enotna nota: po vseh prestolnicah je bila sprejeta vest o novem dogodku z velikim zadovoljstvom tako v političnih kakor v gospodarskih krogih.

Med državami, ki so se najkrepkeje oddehnile, je seveda v prvi vrsti Nemčija, kajti ona bo imela direktno korist, medtem ko bodo koristi drugih držav le indirektni, se bodo pojavile pozneje, in to le v slučaju, če se eksperiment posreči. S stališča sedanjega hipa pa pomeni moratorij za vse države upnico ogromne žrtve, posebno pa za one države, ki so imele reparacije med postavkami svojih proračunov, kot je slučaj glede vseh držav v srednjem in vzhodnem Evropi. Konferenca izvedencev, ki se bo ustala v drugi polovici tega meseca v Londonu, bo uredila poleg drugih vprašanj tudi vprašanje finančne pomoči tem državam, da se tako prepreči, da bi se ista bolezbeni, ki jo hočejo ozdraviti na eni strani, ne pojavi na drugem delu telesa.

Šele po srečnem zaključku omenjenih dodatnih pogajanj bo dobil moratorij svojo končno obliko. Toda tudi potem ne bo vič drugega nego to, kot kar smo ga zgoraj označili, namreč eksperiment ogromnega, svetovnega obsegata. Šele njegovo praktično izvajanje bo torej pokazalo, ali se je stvar obnesla ali ne.

Dejstvo, da je bil pariški sporazum pozdravljen povsod po svetu z očitnim zadovoljstvjem, pomeni brez dvoma dober začetek. Psihološki učinek je bil tak, kakršen se je pričakoval. To pa je že mnogo, če se pomisli, da je eden izmed važnih vzrokov sedanje vesoljne depresije tudi čisto psihološke narave. Toda poleg psiholoških činiteljev so na drugi strani železna dejstva čisto gospodarskega in finančnega značaja, ki sledijo drugačnemu zakonom. In vse vprašanje je, ali bo moratorij ravno v tem pogledu zares uspešno zdravilo za bolezbeni, proti kateri je bil zamišljen.

Odgoditev vseh plačil, izvirajočih iz vojnih dolgov in reparacij, pomeni nekako vzpostavitev položaja, kakršen je bil, dokler teh dolgov ni bilo. Tak položaj smo imeli torej pred vojno, če se sploh more trditi, da je obstoj vojnih dolgov in reparacij edina važna razlika med predvojnim in sedanjim gospodarskim položajem. Ta normalni položaj bi trajal eno leto in v tej dobi bi se moral zgoditi čudež, da bi se izlecile vse one rane in bolzne v gospodarsko-financnem mehanizmu sveta, katere so grozile s propastjo.

V resnici pa ne gre pri vsem tem za nikako zdravljenje bolnika, oziroma bolje bolnikov, temveč se jih dovoljuje le, da za kratko dobo odložijo svoje breme, da si ga po končanem počitku zopet naložijo. Pri tem pa bo to breme težje nego prej, kajti Nemčija bo morala plačevati vsaj prvih deset let po moratoriju večje obroke nego prej in tudi one države, ki dobijo sedaj vsled moratorija finančno pomoč, ne bodo po enem letu na boljšem, temveč na slabšem.

Pomisleni te vrste so dovedli najuglednejše angleške in druge liste do tega, da izjavljajo v svojih komentarjih, da bo potek moratorij popolnoma brez vseke pravne koristi, ako se ne porabi leto odmora in oddih za temeljito proučitev celotnega vprašanja vojnih dolgov. Ta trditev pomeni torej, da bi se moratorij ne imel smatrati niti kot eksperiment, temveč kot lepa priložnost, ki jo je treba izrabiti.

Zgodovina postanka Hooverjeve pobude, kot jo pripoveduje angleška lista *Morning Post* in *Daily Express* po informacijah iz najzanesljivejših ameriških virov, kot pravita, bi pričala, da si tudi predsednik Hoover ne obeta od svojega načrta nikakih čudežev. Hoover se je začel pečati z misljijo, da je treba proučiti vprašanje vojnih dolgov, v prvi polovici meseca maja. Tedaj je imel namen sklicati mednarodno konferenco, na kateri bi se razpravljalo o splošnem znižanju vojnih dolgov. Od tega namena je odnehal le vsled bojazni, da bi naletel v kongresu na prevelik odpor. Toda — dodača *Daily Express* — če moratorij ne dovede do gospodarske okrepitve sveta, bo Amerika postavila vprašanje splošne revolucije vojnih dolgov.

To stališče ameriških vladnih krogov jasno kaže, da smatrajo tudi v Ameriki vse moratorij le za poskus, ki lahko uspe ali se ponesreči. Ta poslednja verjetnost pa je skoraj gotovost in tako moremo računati že sedaj v začetku režima moratorija z novo svetovno gospodarsko konferenco, ki bo pomnila pravi začetek zdravljenja bolnega svetovnega gospodarstva.

Tozadovna pogajanja bodo dolga in težavna in bodo zahtevala, da vseh držav ogromne pazljivosti in tanoga spremnosti. Ni pa nobenega dyoma, da se je treba posveti, da sedaj z vso resnostjo nanjo pravljati.

Bivanje Nj. Vel. kralja na Hrvatskem

Praga, 15. julija, o. Narodny Politika prinaša članek dr. Daneša o bivanju jugoslovanskega kralja na Hrvatskem. V članku se pravi med drugim:

To potovanje kralja in kraljice v Zagreb in po Hrvatskem, kjer je bil kralj s svojim dvorom povsod navdušeno pozdravljen, je pripomoglo k utrditi državnega in naravnega edinstva v duhu kraljevega manifesta od 6. januarja 1929. Ne samo ministri, tudi kralj se sestaja z parodom, posluša njegove prošnje in pritožbe, katerim čimprej tudi ugodi. Za svojega predzadnjega bivanja v Zagrebu je kralj obšel vso okolico mesta, sam in s kraljico, ustavljal ljudi, se zgovarjal z njim, jih spraševal o razmerah, v katerih žive. Delal je to v okolici Zagreba, kakor tudi v Zagrebu. Hrvatski narod na to prej ni bil navajen. Prejšnji njegovi vladarji so bili tuje, in niso razumeli njegovega jezika, njih narod ni nikoli videl, temveč je o njih samo slišal. Ker pa je slišal, ni bilo vedno najboljše.

Kralj Aleksander je na svojem potu slišal o mučenju kmečkega voditelja Matije Gubca, o smrti Zrinskih in Frankopana, o Kvarneru, o udruženih vstajah in o nasilju nad narodom. Na svojem zadnjem potovanju je kralj Aleksander obšel vse Zagorje. Ko je odšel iz Zagreba, je z Bledu obhodil večino mest in vasi po Liki. Povsod se je ustavljal in razgovarjal z ljudstvom, se rokoval s priprostimi kmeti, ki

ne znajo niti čitati, tešil je narod v njegovi bedi in obljubljal pomoč. Bili so prizori, ki so človeka ganili do solz, pri katerih se je videlo kako kralj razume narod in kako ga narod zna spoštovati.

V članku se navajajo razgovori Nj. Vel. kralja s posameznimi kmeti. Na tako postopanje ljudje v teh krajih niso bili vajeni. Oni vse svoje življenje nikoli niso videle vladarja, kaj se, da bi sam vladar k njim prišel in z njimi govoril kot s sebi enakimi, jim stiskal žuljeve roke ter govoril z njimi v njih materinem jeziku.

Jugoslovanski kralj ima posebno sposobnost, da razume kako je treba ravnati z narodom in pridobiti njihova srca ter da razume njihov položaj. Nasmej njegov, njegova pozornost in njegova pripovednost, da pomaga kolikor je le mogoče, to je nekaj posebnega. Tako so v dveh vased v Zagorju ljudje prosili kralja pomoci za zgradbo šole. Njihove prošnje so bile izponjene že v nekaj dneh. To so stvari, ki jih narod najoli razume in jih ve ceniti. Zato kralja na Hrvatskem resnično cijo, odkrito srčno spoštujejo. Srejemi, vzklikanje in navdušenje pri nenadnem kraljevem prihodu je bilo v resnici odkriostreno in resnično. Kralj je znal s svojim nastopom in s svojimi deli zgladiti in odstraniti vsa nasprotia, ki sta jih ustvarili politika in strankarstvo.

Odkritje spominske plošče na domu Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Beograd, 10. julija, AA. V nedeljo dne 12. t. m. bo na Cetinju lepa narodna svečanost: Odkrili bodo namesto spominske plošče na hiši, kjer se je rodil Nj. Vel. kralj Aleksander. Na marmorni plošči je vrezana kraljevska krona, pod njo pa so vklešane besede: »V tej hiši se je rodil Aleksander I. Karagjorgjević, dne 4. (17.) decembra 1888.«

Tecaji učiteljstva za rokotvorni pouk v Ljubljani

Z odlokom kraljevske banske uprave z dne 8. julija 1931 IV. No. 7861 so sprejeti v tečaj za rokotvorni pouk naštejni učitelji in učiteljice:

Ljubljana:

1. Subadole Peter, Videm ob Savi, srez Brežice;
2. Ambrožič Angelka, Vel. Polana, srez Dol. Lendava;
3. Ljubič Mirko, Dobrovnik, srez Dol. Lendava;
4. Hvatal Fran, Krtina, srez Kamnik;
5. Gaberšček Anica, Zalog, srez Kamnik;
6. Prešern Adolf, Kuželj, srez Kočevje;
7. Milkovič Adam, Karlovica, srez Kočevje;
8. Legiša Hinko, Rajhenau, srez Kočevje;
9. Člemen Avguštin, Zg. Dolina, srez Kranj;
10. Lukovšek Ivana, Javorje, srez Kranj;
11. Vidic Edvard, Reteče, srez Kranj;
12. Kraker Jakob, Rak, srez Krško;
13. Burja Ljudevit, Kostanjevica, srez Krško;
14. Vidmar Ferdinand, Sv. Lenart, srez Laško;
15. Vidmar Ferdinand, Sv. Lenart, srez Litija;
16. Mihelič Ivo, Javorje, srez Litija;
17. Ponikvar Stanislav, Sv. Gora, srez Litija;
18. Fegic Bogomir, Ljubljana mesto;
19. Stebelj Marija, Tomišelj, srez Ljubljana-okočica;
20. Škar Ivan, Tomišelj, srez Ljubljana-okočica;
21. Gregorič Edvard, Ščavnica, srez Ljutomer;
22. Gruden Danica, Križevci, srez Ljutomer;
23. Milavec Josipina, Rakec, srez Logatec;
24. Čebolin Fran, Stari trg, srez Logatec;
25. Straus Milan, Križevci, srez Murska Sobota;
26. Zajec Franja, Črmošnjice, srez Novo mesto;
27. Žumer Anton, Zužemberk, srez Novo mesto;
28. Zebre Rosanda, Begunje, srez Radovljica;
29. Mokorel Viktor, Kropa, srez Radovljica;
- 30.

Rupnik Ivana, Kranjska gora, srez Radovljica; 31. Rupnik Josip, Sv. Ema, srez Šmarje pri Jelšah.

Maribor:

1. Župev Slavko, Šomrlje, srez Brežice;
2. Vouk Dragotin, Škocanje, srez Konjice;
3. Aljančič Marica, Mokronog, srez Krško;
4. Prinčič Stanislav, Čatež ob Savi, srez Krško;
5. Haller Pavla, Dol, srez Laško;
6. Kotnik Vilim, Lehen, srez Maribor desni breg;
7. Kristan Zmagoslav, Slov. Bištrica, srez Maribor desni breg;
8. Lorber Angela, Laporje, srez Maribor desni breg;
9. Rom Viktor, Slov. Bištrica m. s., srez Maribor desni breg;
10. Haberman Fran, Maribor, srez Maribor lev breg;
11. Wieser Friderika, Maribor, srez Maribor lev breg;
12. Ferluga Fran, Marija Snežna, srez Maribor lev breg;
13. Filipič Marica, Selincia ob Dravi, srez Maribor lev breg;
14. Zupan Ana, Gor, Lendava, srez Murska Sobota;
15. Beloglavec Maks, Remšnik, srez Prevalje;
16. Alt Danica, Prevalje, srez Prevalje;
17. Hrovat Stane, Sv. Urban p. Ptuj, srez Ptuj;
18. Burger Mihajla, Hajdina, srez Ptuj;
19. Kozar Ana, Sv. Florijan, srez Slovenjgradi;
20. Koželj Mirko, Sv. Peter pod Škrinami, srez Šmarje;
21. Kajdiž Berhmane, Žas, žen. učit. Maribor.

Udeleženci tecaja se zbero v Ljubljani na tehnični srednji šoli, v Mariču na državni dežki mesečanski šoli v ponedeljek 13. julija ob 8. uri. Posebnih pismenih obvestil udeleženc ne prejmejo.

Nj. Vel. kralj v Kruševcu

Kruševac, 11. julija, I. Danes opoldne se je peljal skozi Kruševac z avtomobilom Nj. Vel. kralj. Ko je kralj prispel v mesto, so ga ljudje na cesti takoj spoznali in ga pritele prisrčno pozdravljali. Na manj so bile vse ulice polne ljudi, ki so navdušeno vzklikali kralju. Kralj jim je prijazno odgovarjal. Kralj se je ustavil v Kruševcu in je bil na kosilu pri banskem svetniku Jeličiću. Po kosilu se je odpeljal dalej proti Kupaoniku.

Odlikovanje

Beograd, 10. julija, AA. Predsednik češkoslovanske republike je odlikoval z redom Belega leva III. stopnje šefu Zavoda za pospeševanje zunanjega trgovine Jurija Tomičiča.

Učenci za železniško službo

Beograd, 10. julija, AA. Uprava železniške šole v Nišu sporoča, da sprejme v novem šolskem letu, ki se začne 1. septembra, 50 učencev.

Trgovska podoba med Avstrijo in Madjarsko

Dunaj, 10. julija, d. Trgovinski odbor Narodnega sveta je danes po kraki razpravljal z glasovi večinskih strank sprejeti trgovske pogodbe z Madjarsko. V razpravi je izjavil poslanec dr. Ellbogen, da njegova stranka ne prevzame odgovornosti za to pogodbo, ker se trgovska-politične posledice novih osnov te pogodb ne dajo pregledati zlasti glede na izboljševanje prisrčnih trgovsko-političnih odnosov do drugih držav. Odbor je nato sprejet tudi dogovor med Avstrijo in Jugoslavijo o uporabi in izvedbi nekaterih določil splošnega haaska dogovora, ki je bil sklenjen 20. januarja 1930 med Avstrijo in med državami upnicsami.

Vremenska napoved

Dunaj, 10. julija, d. Spreminjajoča se, a pri tem pojemajoča oblačnost.

Seja magistratnega gremija
Prešernov spomenik ostane zaenkrat na starem mestu. — Stavbna dovoljenja za 30 novih hiš.
Ljubljana, 10. julija.
Pepoldne se je vršila seja magistratne gremije, na kateri se je sklenilo:
Prosina Alojzija Plantariča za podelitev koncesije avtoizvoščka se odkloni.
Prosina tvrdke Medic-Zankl za podaljšanje termina za odstranitev barake ob Jegličevi cesti se odloži.
Prošnji Evalda Popoviča za znižanje priznavalne najemnine za javni svet, ker je bilo precej sveta porabljenega za javno cestisce, se ugodi v tem smislu, da se mu zniža na eno tretjino dosedanje najemnine.
Kozolec, ki stoji na svetu nove carinarnice se prodaja Francu Doviču za 8.400 Din.
Prospekt mesta Ljubljane, ki ga je umetniko izdelal slikar Bruno Vavpotič, se odda v deo Jugoslovanskih tiskarni.
Večje naročilo robnikov se odda tvrdki Ljubljanič, mizarška dela za magistrat pa se odajo tvrdkama Francu Škarfariju in Produktivni zadrugi mizarjev na Viču.
Gledje prestavitev in nove postavitve Hradeckega mostu je bilo sklenjeno: most se prene na okraj bojnici, kjer je brv ob prisilni delavnicami. Prenos se odda najnižjemu ponudniku inž. Dukliču za 152.704 Din. Tudi naprava novega mostu se odda najnižjemu ponudniku inž. Dukliču, vendar bo o tem še sklepal občinski svet. Hkrati se napravi brv iz Streliške ulice preko Gruberjevega kanala do Hradeckega vasi.
Prešernov spomenik ostane zaenkrat na starem mestu.

Stavbna dovoljenja
Stavbna dovoljenja prejmejo:
Kalas Boguslav za enonadstropno hišo ob Lampeterovi ul., Strus Zora in R. za enonadstropno hišo ob Koritovi ul., Čižman Ivan, Batista Emil, Zlatnar Peter, Štefula Filip, Zgonec Josip in Jug Josip za hišo v koloniji »Železniška družina«, Ivane Josip za trinadstropno hišo v Slovenski ulici, Pogačnik Vincenc za ograjo v Hradeckega vasi 34, Smolnikar Ivan in Puciha Ivan za gradnjo hiše ob Šoški ulici, Golob Ivan za enonadstropno hišo ob Šoški ulici, Japelj Anton za pritlično hišo na Rakovo Jelso, Plevlji Marija za hišo v Spodnji Šiški, Jurman M. L. za poslopje ob Dunajski cesti, Arhar Alejzij, Jenko Peter, Hostnik Adolf, Maurer Amalija, Pretnar Ivan in Zorko Fran za priključek kanalizacije na Celovški cesti, Skubl Janez za adaptacijo dvoriščne posejpal v Knezovi ulici 11, Battelj Daniel za enonadstropno hišo-dvojčka v Podmilščakovici ulici, Pengov Franc za lepo na Karloški cesti 19, Janša Josip za prizidek na Jegličevi cesti 5, Planinšek E. za vrtno lepo ob Ljubljanič, »Bajter« za visokopritlično hišo na Ljubljanskem polju, Komar Anton za enonadstropno hišo ob Lavričevi ulici, Tiskarna Blažnikova nasledniki za adaptacijo hiše, Gross Josip, Grič Josip, Doboviček Franc, Zagar Ivana, Forčesin Ana in Dobnik Ivana za visokopritlične hiše v koloniji »Železniška družina«.

Uporabna dovoljenja
Uporabna dovoljenja prejmejo:
Pekovsko društvo za dvonadstropno hišo, Boh Jezipina za hišo v Rutarjevi ulici, Kranjec Silvo za hišo ob Čestovi ulici, Poženel Marjeta in Pavšič Albin za leseno hiš

Sokolstvo

Danes se je pričela borba za svetovno prvenstvo v Parizu

Slavnosti Unije francoskih gimnastov. — Tekmovalci so prijavljeni iz 13 evropskih držav.

Včeraj so se pričele v Parizu slavnosti 53. zleta Unije franc. gimnastov, združene z mednarodno tekmo za svetovno prvenstvo posameznikov v telovadbi. Po poročilih iz Pariza so naši tekmovalci srečno prispevili in po kratkem odmoru pričeli takoj z nadaljnimi vežbanjem za osto borbo pri mednarodni tekmi. Te tekme za svetovno prvenstvo se vršijo v proslavo 50-letnice Mednarodne telovadne zveze, pod pokroviteljstvom mednarodne kolonijalne razstave, na mestnem stadijonu v Vincennesu. Na zletu Unije sodeluje tudi naš Sokolstvo, ki je odšlo sinoči s posebnim vlakom v Pariz. Vseh udeležencev iz cele države je približno 450. S tehniskega vidika nas najbolj zanimajo tekme najboljših telovadcev sveta za telovadno prvenstvo.

Svojo udeležbo pri tekmem so prijavile naslednje države: Belgija, Češko-slovaška, Finska, Francija, Velika Britanija, Italija, Luksemburška, Holandska, Poljska, Rumunija, Švica, Jugoslavija in Madžarska. Po teh prijavah bo to največja manifestacija vsestranske telovadbe.

Položaj Jugoslavije je še posebno težaven: mi branimo prvenstvo sveta v telovadbi, za katero je poslalo 13 narodov svoje najboljše telovadce v Pariz. Ne samo v Ljubljani leta 1922, v Parizu 1924, v Lyonu 1926, v Amsterdamu 1928, marved tudi v Luksemburgu 1930 so bili jugoslovanski Sokoli prvi.

Šumelj, Štukelj, Primožič, Branijo svoj ponos svetovnega prvaka. Sedanje svetovno prvenstvo brani brat

Tošo Primožič, ki si ga je tako briljantno priznali s svojimi krasnimi vajami lansko leto v Luksemburgu. Toda danes bo borba težja, kajti v Parizu so se zbrali najboljši telovadci — specijalisti iz 13 evropskih držav. Če bodo v tej težki tekmi odnesli naši Sokoli prvenstvo bo naše veselje brezmejno, pa tudi, če bodo zasedli nadvse častna mesta bomo k uspehu zadovoljni.

Tekme za svetovno prvenstvo so zelo težke in obsegajo tele panoge:

1. Prostovoljno prosto vajo, 2. obvezno in prostovoljno vajo na drugi, 3. na krogih, 4. na bradi, 5. na konju, 6. plezanje po vrvi 8 m, 7. skok v višino z zaletom, 8. metanje krogle 7-25 kg teže, 9. preskok čez konja vzdolž in 10. tek na 100 m.

Ni potrebno izgubljati besed, koliko zahtev in vsestranske izvezbanosti se zahteva od tekmovalcev za svetovno prvenstvo. V resnicu so to najlepše in najtežje tekme, pri katerih mora biti tekmovalec dober orodjar, virtuož v prostih vajah, atlet in končno — borec.

Tekme se vršijo danes v prostih vajah in na orodju, jutri pa v labiatletiki.

Vsaka izvedena vaja in vsak doseženi uspeh se znamkuje s ločkami. Pri vsakem orodju so dajo trije sodniki. Skupno število ločk odločuje naš največji uspeh in ponos: za naslov absolutnega svetovnega prvaka, ki ga že celo desetletje branijo naši Sokoli.

Razen tega se more doseči tudi naslov prvaka na vseh glavnih orodjih. V tej panogi branita naši Stukelj in olimpijade v Parizu. Primožič iz Amsterdama in Luksemburga, kjer sta bila oba najboljši in vsestranske telovadce.

Kakor je borba v Parizu izredno težka in ostra, smo pripravljeni, da bodo naši vrki tekmovalci — Sokoli zastavili vse svoje sile in moči za čim lepše in boljše uspehe. Z največjim optimizmom pričakujemo prvič poročil iz Pariza. Končno moramo omeniti, da vsi pariški listi pišejo zelo laskavo o naših tekmovalcih in se čudijo nihovim vrhunskim vajam na orodju. Bratje tekmovalci pogumno v boj, domovina Vam bo večno hvaležna. Zdravo!

Sokolska nedelja v Mokronogu.

V nedeljo 5. t. se je vršila v našem trgu uspela manifestacija sokolske misli. Trg je bil praznično ovit z zastavami, da je tako dostenjno sprejet na proslavo došle goste. Na sokolskem letnem telovadšču so zaceli rdeči cvetlični »sokolski decaci« in žarečih líc so se zbrali tudi ostali oddelki telovadčev. Dopolne se se vršile skušnje domačih oddelkov, ki so se popoldne nadaljevale tudi z gosti. Prihiteli so Sokoli iz St. Janža, St. Ruperta, Mirne in Trebnjega v prav lepem številu pa tudi iz Novega mesta in Škocjanja. V svoji sredi smo imeli tudi župnega načelnika brata Papeža. Točno ob 16. se je pričel ob zvoki godbe Novomeškega godbenega društva in deloma klavirja telovadni nastop, ki je bil po sporedu in vzornem izvajaju na odličen. Vsega skupaj je nastopilo do 130 telovadcev in telovadk, kar je res vsekakor prav lepo število. Po telovadnem nastopu se je vršila prijetna zabava, dokler niso odšli gostje zadovoljni src, da so prebili res lepo nedeljo.

Sokolsko društvo Rimski Toplice-Smarjeta bo priredilo v nedeljo 12. julija t. l. ob 16. uri na vrhu hotela »Nova Pošta« svoj javni telovadni nastop. Vsaj bralca ob liški društva in prijateljev Sokolstva vladljivo vabimo, da izrabite teden za izlet naše prireditve med namen prijeten nedeljski popoldan. Zvez z vklj. ugodne! Pridite! Zdravo!

Sokolski zlet v Dolnji Lendavi. Sokolsko društvo v Dolnji Lendavi je imelo v nedeljo 21. junija svoj prvi društveni zlet, katerega je priredilo popolnoma samostojno. Okoli 400 telovadčev je nastopilo na zletnem telovadšču, kar priča o izredni delavnosti društva, ki se je zelo takoj krasno razvijati. Pri telovadbi je delovala tudi tukajšnja vojaška čela. Uspeh je bil vsestranski. Kličemo društvo: »Le tako naprej, v delu je naša bodočnost! Zdravo!«

Tržič

Razstava. Tujško-prometna razstava, ki je nameščena v II. razredu meščanskih šole, bo na splošno željo odprtta tudi prihodnjo nedeljo, to je 12. julija, in sicer od 9. do 13. ure. Vse tujško občinstvo vabimo, da si ogleda to v resnici nadvse zanimivo razstavo, ki nam nazorno prikazuje v slikah ne le razvoj našega mesta, temveč tudi poda s posrečeno dioramom nazorno sliko o prirodnih lepotah naših planin.

Posestnikova žena zgorela na podstrešju

Velik požar na Prelogah pri Konjicah — Pirzadeta sta dva posestnika — Škode je okoli 166.000 Din

Konjice, 9. julija.

Pred duevi je izbruhnil okoli 15. na nepojasnjenu način požar pri posestniku Leskovar Janezu na Prelogah. Zaradi vetra se je požar naložil in zajel v kratkem času hišo in vsa gospodarska poslopja.

Ogenj je prvi zapalil potovalni uradnik zavodnikega »Jugoslavije« g. Zemljčič, ki je nemudoma pohotel s kolesom v Konjice, da obvesti požarno brambo, ki je dospela v najkrajšem času na mesto. Toda zaradi pomanjkanja vode je bilo gašenje nemogoče in ognjeni zubi so v kratkem upeljali vsa poslopja.

Zagonetna smrt mladega fanta

Našli so ga mrtvega s prestreljenimi prsi

Kočevje, 9. julija.

Davji je nesel neki pekovski vajenc kruh po poti proti Klinji vasi. Ko je bil že blizu počasi, nedaleč od križa in razpotja, je zapalil v praproti človeško truplo. Stopivši bliže, je s težavo spoznal okrvavljeni obraz rudniškega strugarja F. Scheriana. Par korakov od njega je ležal velik zarjavel samokres s petimi naboji, dočim je bil šesti izstreljen.

Mrtvi je bil edini sin višjega rudniškega uradnika in je bil star 25 let. Bil je miren fant; nikdar si ne bi bil mislil, da bi se mogel usmrtili, za kar tudi ni znani niti najmanjši vzrok. Prejšnjega dne je bil še na delu in je celo izjavil, da bo šel v neko strokovno

Smrt vrlega in zasluznega gasilca

Trbovlje, 9. julija.

Zopet je kruta smrt segla v vrste našega gasilstva ter nam izbrala moža, ki je imel nepreklenjive zasluge za napredek našega rudniškega gasilstva. Vse naše gasilstvo je globoko pretresla veste, da je danes okrog 12. ure za vedno zatisnil oziroma načelnik rudniškega gasilnega družavnega g. Ignacij Hošek.

Sred neumornega, plodnega in pozitivnega delovanja ga je pred meseci neusmiljeno napadla zavratna bolezni, kateri se je njegova krepka telesna narava sicer dolgo in vztrajno upirala, slednji pa je le operala. Po skoraj 6 mesečnem mučnem trpljenju je danes izdihnil svojo dušo. V trpkri žalosti stope njegovi tovariši postrojeni ob mrtvaškem obru svojega načelnika, ki je odšel — v zadnjem desetletju že tretji in najmlajši načelnik rudniških gasilcev — tja gori, da poroča Vsemogučnemu zapovedniku gasilskih trum o izvršenem delu ljubezni do bližnjega.

15 let je pokojnik deloval v trboveljskem rudniku gasilstvu. Bil je prvovrstni organizator in neutrabilno delaven. Brez dvoma je največja njegova zasluga, da je naše rudniško gasilstvo prvovrstno in moderno opremljeno, saj ima dva moštvena avtomobila in rešilni avto, ki dan za dan vrši med prebivalstvom svojo plemenito samaritansko službo. V času njegovega plodnosnega delovanja sta bili nabavljeni tudi dve motorni brizgalni in sicer prevozna in ročna brizgalna. Nabavljeno pa je bilo tudi mnogo drugega orodja za izpopolnitve gasilstva, tako da se lahko steje naše rudniško gasilstvo med najmoderneje in najbolje opremljena društva v Dravski banovini.

Ko je pokojnik na letošnjem občnem zboru izrazil željo, da bi se letos 50 letnica rudniškega gasilstva čim dostojnejše proslavila, pač niti sam niti njegovi zvesti tovariši niso slušili, da bodo tako kmalu izgubili svojega voditelja. Ni bilo dano, da dočaka jubilej svojega gasilstva, kateremu je služil z dušo in telesom v blagorodnosti in bližnjemu v pomoč! Naj mu bo zemljica lahka. Užaloženim svojcem in težko prizadetemu gasilstvu naše sožalje.

Most čez Savo v Trbovljah

Ze dalj časa se bavijo naša oblastva z vprašanjem, kdo naj bi prezel v upravo takozvaní Kirchschlagerjev most čez Savo pri trboveljskem kolodvoru, ki veže občino Trbovlje z občino Sv. Križ pri Sibnem. Tako občina Sv. Križ kakor tudi občina Trbovlje se branita ta most prevzeti od Kirchschlagerjevih dedičev, zlasti slednja, in to povsem upravičeno, kajti s prevozem tega mosta bi se naložilo občutno zadrženi občini nova bremena, katera bi ne mogli prenašati. Res je sicer, da je to edina vez, ki spaja med Zagorjem in Radečami desni in levri brez Save, toda ta prometna vez je preslabotna, da bi mogla služiti večjemu prometu, od katerega bi imeli obe občini izdatnejše gospodarske koristi. Za sam osebni promet pa so izdatki vzdrževanja kakor tudi stroški prevzem za itak starega mostu mnogo visoki in zato se občini branita most prevzeti.

Treba bi bilo potem takem najti drug izhod. Ze lanskem letu se je resno govorilo, da se bo pričelo graditi veliko državno cesto za Savo od Litije do Radeč. Če se bodo te napovedi uresničile, potem se bo moral itak zgraditi nov most čez Savo v Trbovljah, ki bo vzdržal tudi najjači avtomobilski in tovorni promet, za kar pa sedanjem ni sposoben. — Pri teh delih se bi zaposlili tudi domači brezposebni delavci, kar bi v znatni meri ublažilo naraščajoče brezposelnost v rudarskih revirjih. Zato prosimo odločilne ljudi, da zadevo nove zasavske ceste in novega mostu pri Trbovljah proučijo ter posredujejo pri vladu v Beogradu.

Glede Kirchschlagerjevega mostu je banská uprava pred kratkim odredila skupno sklepalo občinskih odborov Trbovlje in Sv. Križ pri Razstava. Tujško-prometna razstava, ki je nameščena v II. razredu meščanskih šole, bo na splošno željo odprtta tudi prihodnjo nedeljo, to je 12. julija, in sicer od 9. do 13. ure. Vse tujško občinstvo vabimo, da si ogleda to v resnici nadvse zanimivo razstavo, ki nam nazorno prikazuje v slikah ne le razvoj našega mesta, temveč tudi poda s posrečeno dioramom nazorno sliko o prirodnih lepotah naših planin.

Za srednjo občino Črmošnjice

V »Jugoslovanu« št. 118. dne 26. maja 1931 smo čitali članek »Za veliko občino Toplice. V tem članku navaja pisec pregrupacijo občine, da bi se priključile dosedanje politične občine Črmošnjice, Poljane, Gor. Polje ter davčna občina Jurka vas iz Šmiheljske občine, kateri tudi kat. občina Straža iz prečenske občine k topički občini s sedežem v Toplicah. Občina Toplice želi seveda, da bi bila velika občina, Temu nasprotuje sklenil občinski odbor v Črmošnjicah dne 3. maja 1931 po analogu sreskega načelstva v Novem mestu, da bi se imenovalo Črmošnjice za srednjo občino, h kateri bi se priključila do sedaj politična občina Poljane. Davčna podstava je 108.500 Din, prebivalcev 1935, ploščina 11.536 ha po letu 1935. Ljudskem štetju ima občina Črmošnjice 1460, Poljane 600 prebivalcev, torej skupno nad 2000.

Kar pa se tiče skupnih gospodarskih interesov, ki govore stvarno za prikljopitev občine Poljane k občini Črmošnjice, je povsem želja občinskih odborov in ljudstva občin za stalež v Črmošnjicah, nikakor pa prikljopitev k občini Toplice. Nadalje navaja pisec v tem članku prešolanje vasi Uršna sela iz šolskega okoliša Gor. Sušice v šolski okoliš Laze, menec, da Kočevjarji protestirajo proti temu, kakor tudi odredbi kr. banske uprave, kar pa ni resnično. Po privatni informaciji je županstvo na merodajno oblast samo resnično poračalo, da obstoji šola na Lazih samo z eno učno sobo s prostori za okoli 40 šoloobveznih otrok in ako se prešola vas Uršna sela in par hiš iz Ljubljana s 45–50 otrok iz šolskega okoliša Gor. Sušice v šolski okoliš na Laze, bi bil prostor nepriskladen.

Da je bila sedanja šola na Lazih pred vojno »šulferajska«, je resnica. Leta 1919 je bila baje vas Uršna sela od strani šolskega odbora na Lazih zaprošena, da pristopi k šoli Laze. To pa je bilo odklonjeno in rečeno, da si bo vas Uršna sela sama zase šolo sezidala. Ako treba, so pisec lahko še natančnejši podatki na razpolago.

Izlet montanistov iz Leobna

Trbovlje, 9. julija.

Davi so dopolovali iz Rajhenburga, kjer so si ogledali tamošnje rudniške naprave, izletničke montanistične visoke šole iz Leobna, in sicer 6 profesorjev in 10 slušateljev. Dopolnide so si v spremstvu tuk. rudniških inženjerjev ogledali rudniške naprave na separaciji, v savskem rovu, v jamah zapadnega okrožja, na dnevnom kopu Dobrni in v Retju II. Jutri odpotovalo v Mežico, od tam pa nekateri v Ljubljano, kjer si bodo ogledali oddelek za geofizikalne preiskave in separacije na montanistični fakulteti. Ekskurzisti so se o moderni tehnični ureditvi naših rudnikov zlasti trboveljskega jako povzročili izražali, češ da se kaj takega sploh niso videli. V nedeljo se bodo vrnili v Leoben.

Elektrifikacija kočevske doline

Kočevje, 9. julija.

Za včerajšnjo sejo občinskega sveta je vladalo silno zanimanje, ker je bilo na dnevnu redu važno in pereče vprašanje elektrifikacije. To je dokazal tudi izredni obisk občinstva na seji.

Referat o tem vprašanju z obširno zgodovino je imel g. dr. Lavrič. Občinski svet se je moral odločiti za enega od dveh predlogov, in sicer za predlog v zvezi s splošnim banovinskim učetom oz. za ponudbo TPD. Prodrl je prvi predlog. Glasovanje je odločil g. župan Kostanjevec, ker je bilo razmerje 5:5.

S tem je problem elektrifikacije kočevske doline dokončno rešen.

Jz Dravske banovine

d Načelnik dr. Milovanović v Novem Celju. Včeraj zjutraj je odpotoval načelnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Milovanović s šefom zdravstvenega oddelka pri banski upravi dr. Mayerjem v Novo Celje pri Zalcu, da si ogleda tanošnjo umobolnico. Ko se vrne, si ogleda g. načelnik še ostale zdravstvene ustanove v Ljubljani, ki jih dosega še ni poseti.

d Razpis službe. Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje v javni ženski bolnici v Novem mestu službo ekonoma. Prosileci za to službo morajo izpolnjevati splošne pogoje za sprejem v državno, odnosno banovinsko službo ter morajo imeti najmanj 5 let bolniško-ekonomiske ali računsko-upravne službe. Proseje je vložiti najkasneje do 30. julija t. l. pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

d Nova strokovna knjiga, Dr. Jožko Lebar, svetnik pri Dravski direkciji pošte in telegrafa, je priredil in izdal »Pravilnik o telefonski službi« v notranjem prometu kraljevine Jugoslavije z vsemi izprenembami, dopolnili in pojasnili ob 31. decembra 1921. do konca junija 1931. Knjiga ima 94 strani ter so v njej vsa reglementarna določila. Papir je bel, tisk čist, tako da je v čast tiskarni »Slovenija«. Spričo lepega razmaha telefonskega prometa je bila izdaja Pravilnika o telefonu nujno potrebna ter bo ž njim zelo ustrezeno telefonskim naročnikom in uradnikom, ki imajo službo v telefonskih uradilih. Cena knjige je 30 Din.

d Abiturienti državne gimnazije v Kranju iz leta 1906. praznujemo letos 25-letnico mature. V Ljubljani bivajoči sošoli smo se sporazumeli, da se snidemo 2. avgusta med 19. in 20. uro na vrtu hotela »Union« v Ljubljani ter določili spored tudi že za naslednji dan. Tovariše, ki se nameravajo udeležiti tega sestanka, prosimo, da se priglase najkasneje do 22. julija Jožetu Jenku, ravnatelju državnih železnic, Ljubljana.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich. 398-2 d Učiteljski zadružno-knjigovodski tečaj v Ljubljani. Gleda na to, da prične tečaj še 1. avgusta in traja do 14. avgusta in ker je na mercantilne tečaje naval, podaljšuje sekcija JUU Ljubljana termin za prijavo v zadružno-knjigovodski tečaj do 20. julija t. l. Sekcija povrne udeležencem potne stroške, plača prenove in preskrbi zastonj vse tiskovine in potreščine za tečaj. Prehrana je v menzi poceni. Učitelji in učiteljice, izrabite ugodno priliko sedaj, ko vam je tečaj na razpolago! JUU sekcija v Ljubljani.

d Na dan planinskega slavlja na Peci je bila na poti med Tomaževom in Uletovo kočo izgubljena denarnica z večjo vsoto denarja in z osebnimi listinami. Pošteni najdetaj naj jo izroči načelstvu podružnice SPD v Mežici. Isti dan je nekdo izgubil na poti od Uletove Koče do sedla denar. Hrani ga načelstvo podružnice, kjer ga lastnik dobi.

d Sprejem gojenk v kmetijsko-gospodinjsko šolo Kmetijske družbe v Ljubljani. S 1. oktobrom 1931 se otvorji trideseti tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanšča na Poljanah v Ljubljani. Praktično se vežbajo v kuhanj, šivanju (ročnem in strojnem), krojnom risanju, pranju, likanju, v mlekarstvu in sirarstvu, v vrtnarstvu itd. Gojenke se vadijo tudi v ravnanju z bolniki in bolno živino. Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljavo, to je sploh za vse 450 Din. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto; 2. predložiti zadnje šolsko izprizčevalo; 3. predložiti zdravniško izprizčevalo, da so zdrave; 4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanje.

Jz drugih banovin

Huda avtomobiliska nesreča

Avto s tremi potniki padel v prepad.

Na cesti iz Kruševca v Krajevo se je pripetila huda avtomobiliska nesreča. V 15 m globok prepad ob cesti je padel avtomobil Mlinarske delniške družbe iz Kragujevca. Vodil ga je šofer Milutin Milutinović. V avtomobilu so bili še pravnik Radivoje Pavlović, učenec osnovne šole Miodrag Čončić, sin ravnatelja delniške družbe in Ilij Milovanović, ki je dovršil 7. razred gimnazije. Potniki so se vrátili iz Vrnjačke Banje v Kragujevce. Zaradi slabih cest je na ovinku počila pnevmatika. In ker je vozel šofer s precejšnjim hitrostjo, ni mogel voza ob pravem času ustaviti. Avto se je nekolikrat prevrnih in padel v prepad. Hudo ranjen je bil šofer, katerega so odpeljali v bolnišnico v Kraljevo. Ostali potniki so pa po čudnem naključju dobili le manjše poškodbe, avtomobil se je pa popolnoma razbil.

Zverinska mati

Novorojena dvojčka je vrgla svinjam. V Piračah pri Tetovu je neka mlada žena porodila zdrava dvojčka in ju vrgla takoj po porodu svinjam. Zverinska mati se piše Nikodimka Jovanović in je stara komaj 23 let. Zadri svoje izredne lepote je bila poznana po vsej okolici. Omogočila se je pred letom dni. Moč z njo ni bil zadovoljen, ker ga je že prve mesece v zakonu varala. Ko je pred dnevi Jovanović odpotoval v Beograd, je napravila njegova žena, ki je bila nosna, peklenski načrt. Sklenila je, da bo ubila dete takoj po porodu. Rodila je dvojčka. Pri zločinu je zverinski ženi pomagala

glavni poklic; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuhu, da zanje plačajo vse stroške šolanja; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno zvrševali vse dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnorocno pisane, nekolkovane prošnje za sprejem naj se vpošlojejo na Kmetijsko družbo v Ljubljani vsaj do 31. julija 1931. Pri sprejemu deklet v gospodinjsko šolo se bo oziral po možnosti na prosilke iz vseh slovenskih pokrajin.

d Slovensko loysko društvo v Ljubljani obveša svoje člane, da je na našo intervencijo izjavila tvrdka E. Vajda iz Čakovca, da vzdržuje cene za ustreljene srujake tudi nadalje v isti višini, kot so navedene v zeleni prilogi letošnje junijске številke »Lovec«.

d Tatvina perila na Brezjah. Na Brezjah je neznan tat ukradel ponoči skozi odprt okno iz Gabrijelčeve gostilne namizni prt, vreden 150 Din. Iste noči je ukradel iz Pogačnikove gostilne, takisto na Brezjah, 6 posteljnih rjuh z monogramom »FM«, vrednih 500 Din. Tatvine je osumljeno neznan moški, star 50 do 55 let, srednje postave, oblečen v modro ponoseno oblike in črna čevlje na zadrgo. Pri sebi je imel nahrbtnik. Baje je tat doma iz Cerkelj pri Kranju, ni pa izključeno, da so tatvino izvršili cigani, ki se tam okoli potepajo.

Ljubljana

Sobota, 11. julija 1931, Pij I. Pravoslavni: 28. junija, Pr. M. K. i J.

Nočno službo imajo lekarne Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

■ Sočani! Drevi ob 20. pri »Levu« redni lelni občni zbor, dnevni red kot običajno. Udeležite se občnega zabora vse!

■ Nova skupina ameriških izletnikov v Ljubljani. Včeraj je prispevala v domovino nova skupina ameriških izletnikov pod vodstvom Augusta Kolanderja, poslovodje tvrdke Mihelič v Clevelandu. Skupina je potovala preko morja na parniku »Pariz«. Skupini ni bil pripravljen oficijski sprejem, a so jo na Jesenicah kljub temu prisrčno sprejeli. Na glavnem kolodvoru sta pozdravila izletnike izseljenški nadzorniki Fink in zastopnik francoske linije družbe Transatlantique. Skupina je štela okoli 80 izletnikov, ki bodo ostali večinoma doma. Nazaj v Ameriko se jih bo vrnilo le okoli 25. Največ izletnikov je iz Dolenjske in iz Belokrajine.

■ Citroenova avtomobiliska karavana obišče Ljubljano. Ljubljano obišče Citroenova avtomobiliska karavana, obstoječa iz 20 avtomobilskih modelov. Njen prihod je napovedan v nedeljo 12. t. m. ob 17. uri. Karavana je na potovanju po Evropi.

■ Elegantne poletne obleke po meri in solišnih cenah izdeluje modni salon za gospode J. Kurilj, Ljubljana, Novi trg (Turški trg) štev. 1.

■ Ponučna ekskurzija v Kolinsko tovarno. Včeraj popoldne je odšlo učiteljstvo, ki obiskuje merkantilni tečaj na Srednji tehnični šoli, na prvo poučno ekskurzijo, in sicer v Kolinsko tovarno. Tovarna je, kakor znano, le dvakrat na teden v obratu: ob sredah in ob petkih. Včeraj tovarna slučajno ni obratovala in tako učiteljstvo ni povsem prišlo na svoj račun. Podravnatelji Kolinske tovarne Kocjan je bil tako ljubezniv, da je učiteljstvu razkazal tovarno in tolmačil poedine naprave. Obisk v tovarni je trajal eno uro.

■ Muslimani, stanujoči v Ljubljani se opozarjajo, da se je rok za popis oseb muslimanske verouzrovnosti podaljšal do včetega 26. julija t. l. Popis se vrši o bdelavnikih od 9. do 14. in ob nedeljah od 9. do 11. v domovinskem uradu mestnega načelstva v Ljubljani, Mestni

urad.

■ Finžgarjeva proslava pri Sokolu Maribor I. Prošli petek je priredil dramski odsek Sokola Maribor I. Finžgarjevo proslavo. Prireditev se je vršila v telovadnici podčestniške inž. Šole in je uspela nadvise pričakovanje. Ta proslava pa je bila ponoven dokaz, da mlado društvo deluje zelo uspešno. Občinstvo je bilo večinoma iz delavskih slojev in je precej na gosto zasedlo dvorano in je prevzeto od lepe igre, navdušeno ploskalo igralcem. Proslavo je otvoril br. prof. Kenda s predavanjem: Finžgar in naš narod. Predavanje je sledila uprizorej jubilantov drame »Razvalina življenja«. Režiser br. Bajž je še dokaj spremno izobiloval mlade igralce, pa tudi igralci sami so se potrudili do skrajnosti.

■ Češkoslovaško odlikovanje. Predsednik Č. S. R. Masaryk je odlikoval z redom Belega leva I. razreda kapelnika tukajnjega 45. pehotnega polka g. Josipa Sloboda v zahvalo za kompozicijo »Češkoslovaški marš«. Cestitamo!

■ Diplomski izpit na tektinstvi visoki šoli v Brnu je napravil te dni g. Štefko Stegnar,

sin upravitelja tukajnje bolnišnice.

■ Blagoslovitev novega vodovoda pri Sv. Križu. V nedeljo 19. t. m. bo ob 9. uri dopolnje pri Sv. Križu nad Mariborom slovenska blagoslovitev in otvoritev novega občinskega vodovoda. Pri slovesnosti bo sodelovala znana kamniška godba, po blagoslovitvi pa bo v goštinici g. Verdonika velika ljudska veselica. Na to redko svečanost na naši državni meji se vabijo vsi Mariborčani in okolični, posebno pa bodo dobrodošla narodna društva.

■ Vzpenja na Pohorje. Tvrda, ki bo zgrajena na Pohorje, je kakor naknadno doznavamo Schiele & Schultze iz Monakovega v Nemčiji. Vzpenja bo zgrajena na dveh tračnicah z dvema vozovoma, pripetima na žico. Vozovi se bodo uporabljali tudi za tovorni promet. Rentabilitni proračun določa letni promet 40.000 oseb in blagovni promet v vrednosti okrog 300.000 Din. Vsi stroški znašajo 5.250.000 dinarjev. Gradbeni dela se bodo, če bo pogodba pravočasno zaključena in bo takoj izdan uradno dovoljenje, pričela že 15. avgusta in bodo dovršena do konca januarja pr. leta.

■ Radijski koncert v parku. Od 18. do 20. bo v Mestnem parku radio koncert. Jutri od 11. do 12. bo prenos koncerta iz Ljubljane.

■ Eksekucije. V prvi polovici leta je bilo v Mariboru okrog 5000 sodnih eksekucij.

■ Obleke moške, otroške, čevlj, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor.

■ Nove zgradbe. Palača OUZD na oglu Šodne in Marjine ulice bo te dni že povsem dograjen. Zelo efektna bo fasada v beli in temnosivi barvi. Na dvonadstropni Macunovi trgovski in stanovanjski hiši v Gospodki ulici tudi že izgrevajo pročelje. Palača Hranilnice Dravske banovine na oglu Slovenske in Gospodske ulice naloži raste proti vrhu. Dovršena bo v jeseni. Trgovce s pohištvo Karol Wesiak pa docela preurejajo modernizirajo svojo hišo na oglu Aleksandrove ceste in Cankarjeve ulice. Izgle-

trg št. 2/II., soba št. 46. Lisiine, ki jih mora vsakdo predložiti, so razvidne iz razglasu, ki je nabit na občinski deski in ki je bil objavljen v začetku tega meseca v tukajnjih dnevnikih.

■ Novi tramvaj na Viču se bo ustavljal jutri 12. t. m. tik telovadšča, kjer bo imel viški Sokol svoj javni telovadni nastop. Začetek telovadbe bo točno ob 16., nato velika ljudska veselica s sodelovanjem godbe Sokola I. Tabor. Dobra pijača in jeduča, ter ples bodo nudili vsem posetnikom prireditve vse udobnosti. Na svidjenje jutri na Viču! Zdravo!

■ Občni zbor »Soče« se vrši danes ob 8. uri zvečer v salonu pri Leonu z običajnim dnevnim redom. Vstop dovoljen samo članom društva.

■ Najboljši liker sveta »Gromožovka« Maribor, Maistrova.

■ Plinski kandelaber sta poškodovala. Sofer pri Dukičevem podjetju Franc je zadel v drevo v Krakovskem napisu pri dovozu gramoza s priklopnim vozom tovornega avtomobila v plinski kandelaber in ga upognil, da ima cestna plinarna 200 Din škode. Hlapac Josip S. z Grosupljega pa je zadel na Krakovskem napisu z dvoprežnim tovornim vozom takisto ob plinski kandelaber in povzročil 150 Din škode.

■ MOTOH KAVA DNEVNO SVEŽA!

■ Obrajanje pred malim senatom. Včeraj se je vršilo pod predsedstvom s. o. s. Mladica več obrajanje proti tkzv. »zapornikom«. Najzanimivejša je bila obrajanava proti nekemu 28-letnemu samskemu zidarju, ki je bil obtožen, da se je v noči na 16. junija splazil v Zgornji Besnici v sobo učiteljice Frančiške Kalanove, da bi jo okradel, kar pa se mu ni posrečilo, ker ga je učiteljica preprečila. Obtoženec je zanikal, da bi vlonil v sobo in je poudarjal, da je hotel samo skozi odprt okno ogledati v sobo, če je notri neka Angelca, s katere je hotel nekaj zlomilo, zopet spravila v pravo lego in rešila Pašek. Vsi trije so nato spravili čoln na breg in ga, ker se je kmilo zlomilo, zopet odpeljali domov. Hujše nesreče ni bilo, le do kože so bili vse trije mokri. Prizor je z mosta in z brezov opazoval velika množica ljudi.

■ Pijite original »CHABESO«.

■ Pretek med krošnjari. V četrtek zvečer se je v gostilni »Zlati konj« v Vetrinjski ulici spriljalo v stepni zagorski krošnjari s suho robo. Pri tem je 20letni Josip Špren pograbil žepni nož in ga zabolil svojemu tovarišu, 24letnemu Martinu Dukariču v levo ramo. Dukariča so spravili na rešilno postajo, kjer so mu rano, ki ni preveč nevarna, desinficirali in obvezali. Špren je po dejanju odvrgel žep nož in pobegnil, vendar ga je stražnik kmalu izsledil in aretiral.

■ Aretacija. V četrtek so bili v Mariboru aretirani: Marija S. radi pobega iz bolnišnice in stepni zagorski krošnjari s suho robo. Pri tem je 20letni Josip Špren pograbil žepni nož in ga zabolil svojemu tovarišu, 24letnemu Martinu Dukariču v levo ramo. Dukariča so spravili na rešilno postajo, kjer so mu rano, ki ni preveč nevarna, desinficirali in obvezali. Špren je po dejanju odvrgel žep nož in pobegnil, vendar ga je stražnik kmalu izsledil in aretiral.

■ Pretek med krošnjari. V četrtek zvečer se je v gostilni »Zlati konj« v Vetrinjski ulici spriljalo v stepni zagorski krošnjari s suho robo. Pri tem je 20letni Josip Špren pograbil žepni nož in ga zabolil svojemu tovarišu, 24letnemu Martinu Dukariču v levo ramo. Dukariča so spravili na rešilno postajo, kjer so mu rano, ki ni preveč nevarna, desinficirali in obvezali. Špren je po dejanju odvrgel žep nož in pobegnil, vendar ga je stražnik kmalu izsledil in aretiral.

■ Pijete original »CHABESO«.

■

Slovenske Konjice

Višji davkarski izpit sta položila tukajšnja davčna uradnika g. Blažon in g. Lorber pred izpitno komisijo v Beogradu s prav dobrim uspehom. Čestitamo!

Osebna vest. Premeščen je vodja tukajšnjega finančnega oddelka g. Obran v Šmarje pri Jelšah. Na njegovo mesto bo prišel g. Rastohar Matej iz Dravograda.

Ferijalna kolonija higijenskega zavoda iz Zagreba je dosegla pred dnevi s svojimi letovščarji. Ta mesec letujejo večinoma dijakinje; 185 jih je. V avgustu pa bodo prišli dijaki. — Naš trg je v letosnji letoviščarski sezoni zelo živahen. Prispelo je tudi več letoviščarjev iz inozemstva. Naša lepa okolina in krasni izletni kraji jim bodo gotovo zelo ugašali, da nas tudi še v bodoče radi obiščejo.

Ciril Metodov kres je začala tukajšnja podružnica s Sokolom na Lauričevem hribu.

Gasilska veselica. Preteklo nedeljo je imelo svojo običajno letno veselico tukajšnje Gasilsko društvo, ki je prav lepo uspela. Gasilno društvo je zelo delavno in si je v zadnjih letih tudi že nabavilo motorno brizgalno in avto. Na tej pridržiti je tudi prvi nastopil gasilski naraščai s prav čednimi vajami s sekircami pod vodstvom g. Gošnik Konrada.

Novo mesto

Most bodo vendar popravili. Most, ki veže Novo mesto s Kandijo, popravljajo in tukajšnjo že skoraj mesec dni. Šele sedaj vidimo, kako velik promet je preko tega edinega mostu. Prav velika je potreba, da bi se zgradil še en most.

Moderna preuredivitev. Operacijsko dvorano bolnice Usmiljenih bratov v Kandiji bodo popolnoma preuredili. Dvignili so strope v dvorani. Poleg tega pa si bo bolnica nabavila najmodernejše operacijske aparate. Ta izpopolnitven bolnice bo zelo koristila našemu ljudstvu; bolnica pa bo uživala še večji sloves, kot ga je dosegla.

Smrt zasluznega moža. Umrl je ta dni zelo zaslužen in med poznanimi zelo spoštovan g. pater Langus Horak, bivši generalni tajnik in sedanji prior kongregacije Usmiljenih bratov v Brnu. G. pater Langus je bil v onih hudičih in kravljih letih svetovne vojne prior v Gorici, kjer je s svojo izredno darežljivostjo zelo veliko pomagal našim bednim bratom ob Soči. Lahka mu bodi zemljica!

K Jakčevim ameriškim predavanjem, spremjanim z lastnimi filmi, pripominjamo, da si je nadel naš umetnik veliko in vsega priznanja vredno nalogo, ohraniti našim ameriškim emigrantom domovino in narodne običaje na ta način, da bo sedaj filmal po »starem kraju« lepoto naših vasi in rek in gora in povezijo naših cerkvic in procesij in narodnih veselic in vsega, vsega, kar našemu človeku v tujini manjka in po čemur mu v tihih urah zahrepni duša. Te filme bo v zvezi s tozadnimi predavanji predvajal fotografski studio **Bukovnik** v Clevelandu, središču ameriških Slovencev.

Iz železniške službe. Z rešitvijo prometnega ministrstva je prestavljenia Marija Unger iz Maribora v Novo mesto.

Suša grožnja uničiti letos ves pridelek dol pod Gorjanci. Ni bilo neviht, ni bilo toče, pa razdejanje ne bo nič manjše. Nič fižola, nič kumar, še za sadje ne bo to vreme dosti prida. Vina ima pa vsak kmet toljik, da ga ponuja skoro zastonj, samo da se iznebi in pride do tako potrebnega dinarja. Hudo je zdaj na kmetih.

Kočevje

CM podružnica priredi v nedeljo dne 12. julija popoldne družabni piknik pri Rožnem studencu (Rosenbrunn); ob slabem vremenu pa v pivovarni »Union«.

Jutri bo priredila podružnica CMD v Kočevju piknik pri Rožnem studencu. Obenem se bodo tu zbrali pevci Glasbene matice, ki so pred dnevi sijajno proslavili obleteno naših blagovestnikov na neoficielnem družabnem večeru. Sicer je gorel tega dne tudi pri nas kres, toda ljudje niso bili obveščeni, tako da so morali naši pevci s slovensko pesmijo kar neoficielno praznovati obletnico Cirila in metoda.

Huda suša. Splošnemu obubožanju se bo, kadar kaže, pridružila še slaba letina, ker ni dežja. Rinža je vsa izsušena in hvala Bogu, da si je nabavila Mestna očičina škropilni avto, če ne bi se zadušili v prahu. Kmeta tarejo skrb in dan na dan se zaman ozira po dežju. Vršilo se že je več molitvenih obhodov, pa zankrat brez uspeha.

Potovanje po zvezdi večernici

129.

Tako so se vozili po deroči reki vse dalje in dalje in vedno so spoznavali nova čudesa. Nenadoma so pa vsi trije hkratni kriknili od groze: pred seboj so zagledali črno globino. Reka se je v ogromnem curku spuščala čez navpično steno. »Izgubljeni smrd!« je vokalil Dušan, »Bog, moj Bog!« je lokala Danica. Samo čučruči ni izgubila prisotnosti duha. Naglo kakor blisk se je počnala z debla v vodo.

Otrok pod vlakom

Huda nesreča na konjiški prog

Poljčane, 9. junija.

Po privozu Konjičanov v Poljčane ob 17. smo v sredo doznavali, da je vlak blizu postajališča Dražja vas povozil 4-letnega sinčka kontrolorja bohniške blagajne v Celju g. Cegnarja, ki ima v Dražji vasi nedaleč od proge svoj dom. Deček se je igral blizu tračnic ter nazadnje utrujen in od solnčne vročine omamlijen na tiru zaspal. Ker je tam tir zaraščen z visoko travo, naravno malega ni bilo videč iz nje in je stro-

jevodja zaslutil nesrečo šele, ko je začul izpod vlaka jok in presunljive krike.

Vlak je takoj ustavljal. Izpod njega so potegnili malega vsega razmesarjenega: z odrezano desno nogo in drugimi težkimi poškodbami. — Takoj so ga sprejeli na vlak in ga v Ločah izročili zdravniku dr. Lautnerju, ki mu je nudil prvo pomoč, nakar je bil ubogi malček odprenjen z avtom v celjsko bolnico. Po mninen očividcev bo dete bržas težko preživel poškodbe.

V Pokopališki ulici se je smrtno ponesrečil

27letni delavec Alojz Lapajne iz Mirne peči na Dolenjskem — Včeraj je nastopil službo in takoj našel smrt

Ljubljana, 10. julija.

Dopoldne so z rešilnim avtom prepeljali v bolnico 27letnega samskega delavca Alojza Lapajneta, doma iz Mirne peči na Dolenjskem, in 32letnega samskega delavca Ivana Urškarja, doma iz Šmartnega pri Kamniku. Na oba ta delavca se je sesula v skladnišči tvrdke Čebin v Pokopališki ulici št. 4, velika skladovnica drva in ju težko poškodovala.

Tvrdka Čebin je dala najela pri podjetniku Zitniku na Ižanski cesti cirkularno žago, da bi delavci razčagli več skladovnic bukovih drv. Zitnik je poslab obenem s cirkularom v Čebinovo skladnišče dva svoja delavca, in sicer že omenjenega Alojza Lapajneta in žagarja Viktorja Lahajnarja. Preden so delavci začeli žagati, jih je še poslovodja Čebinove tvrdke Turk opozoril, naj bodo previdni in naj drva, ki so bila naložena v 5 metrov visoke skladovnice, najprej zmečejo z vrha dol in potem šele žagajo. Delavci pa se niso zmenili za to opozorilo, temveč so jemali drva od spodaj, tako da se je kmalu sesula nanje skladovnica.

Strašen truš je prva začula žena poslovodja, Angela Turkova in odhitela v skladnišče. Ko je videla, kaj se je zgodilo, je začela klicati na pomoč in razmetati drva. Na pomoč so kmalu prihitali delavci iz bližnjega skladnišča tvrdke Ilirije in z veliko naglico odmetavali polena. Nahajše poškodbe je zadobil Zitnikov delavec Alojzij Lapajne. Imel je skoro popolnoma razbito glavo. Težke poškodbe je odnesel tudi Čebinov delavec Urškar, dočim je bil žagar Viktor Lahajner le lahko poškodovan.

Popoldne ob 13.30 je delavec Lapajne podlegel poškodbam. Zanimivo je, da je Lapajne šele danes stopil v službo k Zitniku in da je takoj ob nastopu službe postal žrtev nesreče.

Ostale nesreče

Trgovski potnik Valentin Gregorc iz Jarš se je peljal s kolesom proti St. Vidu. Na ovinku ga je dohitev avtobus in ga podrl. Gregore je videla, kaj se je zgodilo, je začela klicati na pomoč in razmetati drva. Na pomoč so kmalu prihitali delavci iz bližnjega skladnišča tvrdke Ilirije in z veliko naglico odmetavali polena. Nahajše poškodbe je zadobil Zitnikov delavec Alojzij Lapajne. Imel je skoro popolnoma razbito glavo. Težke poškodbe je odnesel tudi Čebinov delavec Urškar, dočim je bil žagar Viktor Lahajner le lahko poškodovan.

9letnemu Stanku Germeku, sinu mlekarja iz Dolnjega Logatca, je tovarš v igri zlomil levo roko.

5letni posestnik sin Anton Možina iz Zaplave pri Vrhniku je padel z drevesa in si zlomil desno nogo v stegnu.

Nova žrtev Drave

Utonil je abiturient Srednje tehnične šole Josip Sušter

Maribor, 10. julija.

V grmovju na posestvu dr. Schmiederja ob Dravi nad Mariborom je v četrtek našel ključnica Ivan Živko moško kolo, hlače, srajco in spodnje hlače neznanega kopaleca, katerega pa ni bilo nikjer. Ker je zaslutil, da se je najbrže zgodila nesreča, je o najdbi obvestil policijo. Včeraj dopoldne pa je prišla na policijo Marija Sušterja, žena železniškega sprevidnika Davorina Sušterja, stanujočega na Meljski cesti št. 34 in javila, da se je njen sin Josip, abiturient srednje tehnične šole v Ljubljani, rojen 1. 1910., odpeljal v četrtek kopat in se še ni vrnil. Bilo je takoj jasno, da so stvari, katere je Živko našel, last pogrešanega in je mati, ko so ji jih pokazali, tudi potrdila. Po vsem tem je gotovo, da se je Sušter pri kopanju v Dravi utoplil. O nesreči so bile obveščene orožniške postaje vzdolž Drave, vendar mladeničevega trupla še niso našli.

Gorje pri Bledu

Z vidovdansko proslavo in razstavo svojih izdelkov je mladina zaključila šolsko leto. Nekaj tednov poprej nam je nudila igro v »Kraljestvu palčkov«, 12. t. m. pa priredi Sokol tombolo.

Velike Lašče

Tuški promet. Pred tremi dnevi se je mudil v Laščah zastopnik »Putnika«, da bi dobil stanovanja za tujce. Svoječasno je bilo v Laščah več tuškega prometa, sedaj ga pa hočejo zoper povzdigniti, ker so v okolici tako lepi sprejodi, da kopanje je pa lepo na Rašici.

V nedeljo so blagoslovili motorno brizgalno v Ponikvah. Udeležba je bila lepa, od vseh kramov je narod prišel na to slavnost.

Polje pri nas dobro kaže. Samo sadja ne bo mnogo. Sena bo dovolj, živinorejci bodo lahko povzdignili živinorejo. Saj je živinoreja naš edini zastopnik. Pa še pri tem ni veliko dobička, ker mesari plačujejo goved po 7—9 Din, teičke pa samo Din 5—7 za kg žive teče. Živina je po ceni, meso pa je še vseeno draga.

Premesečen je bil starejša oddelka finančne kontrole s Porezom iz Velikih Lašč v Kočevju.

Tatjina. Od sredje na včeraj po noči so neznanli zlikovci ukradli viziček zapravljevek na Polzelju posestnili v Oblaku. Upamo, da pridejo tatovi v roke pravici.

Sport

V nedeljo bo Hajduk v Ljubljani!

V nedeljo bomo imeli priliko, da vidimo splitskega Hajduka v Ljubljani. Seve, topot, ne bo prišel k nam na izlet in pa da predvede svoje tehnike fine. Šlo mu bo za 2 dragoceni točki, ki jih krvavo potrebuje, če hoče, da se plasira med trojico moštev zagrebške lige, ki bodo tekmovali v končnem državnem prvenstvu.

Zanj bo ta tekma odlučilnega pomena. Nič manj važna pa ne bo za Primorje, ki bi v primeru zmage imelo s Hajdukom enako število izgubljenih in dobrijih iger, to je 6 točk, in s tem enake sanse, ali pa morda celo nekoliko ugodnejše za plasma v tej ligi.

Mnoge okolnosti govore za to, da bo to najlepša, najvhitrnejša, najelitnejša sportna prireditev letosnjega leta. Napovedan je prihod velikega števila športnih ljubiteljev iz bližnje doline okolice Ljubljane in celo iz vse Dravske banovine.

Sigurno je, da bo ta dan na igrišču Primorja 3 do 4 tisoč ljudi. To je množica, ki je naša sportna igrišča niso navajena.

3 do 4 tisoč grl bo v nedeljo spremjal moštvo Primorja v borbi proti onemu Hajduku, ki je v SPLITU zadal našemu nogometu take bride in hude ran...

Ce so moral slovenski nogometaši v Splitu igrati sprito do skrajnosti razbičane publike kot pohlevni gosti, Hajduku tega ne bo treba v Ljubljani. Naš sportnik je olikan, ženerozan, kavalir od nog do glave. Hajduk bo lahko razvile igro, kakoršno bo hotel. Samo surovosti se nam tuje in jih ne maramo še prav posebno na naših igriščih. Sodimo, da bo ta opomin zadobil.

Plavači so pridno na delu

Klubi se mrzlično pripravljajo na državno prvenstvo v plavanju. Ze na podstavčnih prvenstvih hočejo nastopiti v polni formi. Povsod v naši državi, kjer se goji plavalni sport, so na sporednu večje ali manjše plavalne tekme.

Naša ljubljanska kluba sta absolvirala že tri nastope. Ilirija je kot prva otvorila sezono z gostovanjem v Karlovcu proti tamoučemu K. S. U. Teden dni pozneje je gostovalo v Karlovcu Primorje proti drugemu karlovskemu klubu. Preteklo sredo je imelo Primorje v gosteh K. S. U. Vsi trije nastopi so se končali za naša kluba ugodno z pozitivnim uspehom.

Jutri praznuje Kamnik svečano otvoritev novega kopališča. Slovenija dobiva bazene kot bi rastle gobe po dežju, vse ostale pokrajine v Jugoslaviji nam to zavidajo. Kopališče bo otvorila številna ekipa Ilirije, ki bo priredila propagandno tekmo v plavanju, skokih in waterpolu.

V Somboru gostuje v nedeljo Bob klub iz Beograda.

Znani plavač Gajo Bulat (VK Beograd) je v četrtek plaval za poizkušnjo eno uro in je v tem času preplaval 3645 m, kar je prav lep uspeh.

Najvažnejša prireditev bo na Sušaku. Tamona Viktorija je povabilna na svoj meeting najboljše plavače splitskega Jadranja, dalje pa dva člana ljubljanske Ilirije in Primorje ter po enega zastopnika občnih karlovskeh klubov.

Za nas je najpomembnejši nastop Ljubljana. Wilfan (Primorje) se bo srečal z državnim prvkom in rekorderjem Senjanovičem na 100 m prosti. Z ozirom na izvrstno formo Wilfana je skoro sigurno, da se bo moral »Senjan« zadovoljiti z drugim mestom. Na 100 m hrbitno Wilfan nima resne konkurenčne. Tu mu je prvo mesto povsem sigurno.

Pri skokih se srečata stara rivala Grile in Kordelič. Dajati predogovor enemu ali drugemu je odveč. Oba sta stara rutinerja z enakimi izgledi na prvo mesto.

V damski konkurenči prostega stilu bo najzanimivejša borba tek

„Adler“ kolesa

Najboljša kvaliteta! — Nizke cene!

Edino prava Adler kolesa

kojih svojstvo je lahek tek in izborna kakovost, dobite samo pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

Nizke cene! — Najboljša kvaliteta!

Potrebe našega delavstva

Načelni sklepi odbora Delavskih zbornic.

(Konec.)

VI. Nadurno delo.

Delavske zbornice pozdravljajo pravične in zakonite določbe sodnijskih oblasti na ozemlju Dravske in Savske banovine, po katerih je treba vsako nadurno delo plačati v boljši meri kot običajno delo in po katerih veljajo odredbe zakona o zaščiti delavcev višje plače za nadurno delo za celotno delavstvo, ki je zaposleno pri kateremkoli podjetju in ki opravlja kakršnokoli delo. Zbornica pričakuje, da se bo ta sodnijska interpelacija definitivno uveljavila v vsakdanjem življenju in da se bo zabranilo samostalno in nezakonito podaljšanje delavnega časa v strani delodajalca.

VII. Nedeljsko delo.

Dognano je, da so pri nekaterih podjetjih, pri katerih je položaj delavstva urejen po predpisih zakona o uradnikih, uprave podjetij zavzele stališče, da za njihovo osobje ne veljajo predpisi o plačevanju nadurnega dela in niti o nedeljskem počitku. To velja posebno za nekatere tiskarne. Delavske zbornice so mnenja, da temu osobju ni mogoče odvzeti njihovega delavskoga značaja s tem, da se na drugačen način uredi njihov materialni položaj. Spričo tega velja tudi zanje pravica do nedeljskega počitka.

VIII. Kuluk.

Ko so samoupravne oblasti razdelile plačila za osebno delo, se je ugotovilo neenako postopanje proti onim, ki žive le od osebnega dela, in onim, ki žive od obresti kakršnegakoli imetja. Podlaga za kuluk pri delavcih in nameščencih je njihov skupni neposredni davek. Kapitalisti pa plačujejo kuluk samo na podlagi neposrednega davka, ne pa tudi na podlagi njegove doklade. Spričo tega so delaveci in nameščenci s kulukom znatno bolj obremenjeni kakor privatni imetniki. Na drugi strani pa se tudi ne spoštujejo odredbe zakona o davkih, da namreč oni, ki imajo manj kakor 4000 Din mesečnih dohodkov, niso obvezani plačati tudi doklade za kuluk. Pri dokladah na kuluk se davčno breme veča z vse preveč naglo progresijo. Tako mora n. pr. delavec z 8000 Din dohodkov na leto plačati le za kuluk 960 Din. V večini slučajev se ta davek plača enkrat za vse leto. Delavske zbornice pozivajo, da se zaščitijo delavci in nameščenci pred to krivico.

Gospodarske vesti

✓ Indeks cen v trgovini na debelo je bil meseca junija (po poročilu Narodne banke) tale: rastlinski pridelki (maja 80:5) 70:8, živilski proizvodi (73:2) 71:7, mineralni proizvodi (77:6) 77:4, industrijski proizvodi (73:0) 71:4, skupni indeks (75:4) 73:8, izvozni proizvodi (74:5) 73:7, uvozni proizvodi (70:4) 70:1.

✓ Padec brezposelnosti v CSR. Dne 30. junija so našeli v Češkoslovaški 219 tisoč brezposelnih, koncem maja jih je pa bilo 247 tisoč.

✓ Sladkarna produkcija v CSR je znašala meseca junija na Češkoslovaškem 48.797 met. stotov. Od začetka leta je produkcija dosegla 11.37 milijonov met. stotov. Na Češkoslovaškem so od tega potrošili 2.8 milijonov met. stotov, izvoz je znašal 495 milijonov met. stotov. V skladisih je ostalo 4.45 milijonov stotov.

✓ Nemške reparacije. Francoski list »Information Financier« poroča, da je Nemčija od konca vojne do danes plačala na račun reparacij 21.5 milijard zlatih mark, kar znaša v naši valuti okrog 290 milijard Din.

✓ Insolvence na Madjarskem. Na Madjarskem je bilo v maju 16 stečajev in 234 prisilnih poravnau, torej skupno 250 primerov insolventnosti, napram 220 primerom v mesecu aprili t. l. in 185 v mesecu maju preteklega leta.

✓ Po novem žitnem redu na Madjarskem morajo žitni trgovci plačevati kmetom v obliku takozvane bolete za pšenico in rž po 6 pengő (prej 3). To zvišanje agrarne podpore utemeljujejo na težavnem položaju kmetom. Pri sedanji ceni na svetovnem trgu bo na ta način malim kmetom zagotovljena cena pšenice v višini 19 do 20 pengő.

✓ Kriza svetovne trgovine. V prvi polovici t. l. je zunanjja trgovina evropskih in ameriških držav značilno nazadovala. V Nemčiji je v prvi polovici t. l. nazadoval uvoz za 34.9%, izvoz za 24%, v Angliji uvoz za 23.8%, odnosno izvoz (šteto v oklepajih) (40.7), v Franciji 15 (29), v Belgiji in Luksemburgu 27 (15), v Švedski 17.4 (33.5), v Češkoslovaški 34.7 (36.2), v Švicri 15.2 (23.8), v Italiji 31.5 (33.5), v USA pa 37 (37.1).

Dobave

Gradsko poglavarstvo v Tuzli sprejema do 29. julija t. l. ponudbe glede dobave sukna in potrebičin za policijske uniforme. —

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 27. julija t. l. pri Komandi pomorskega arsenala v Tivtu glede dobave pločevine, železa, železnih vijakov, zakovic, žebljev in raznega drugega kovinskega materijala; pri Upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave

„Gritzner“ kolesa

kojih svojstvo je lahek tek in izborna kakovost, dobite samo pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

Nizke cene! — Najboljša kvaliteta!

Potrebe našega delavstva

Načelni sklepi odbora Delavskih zbornic.

(Konec.)

VI. Nadurno delo.

Delavske zbornice pozdravljajo pravične in zakonite določbe sodnijskih oblasti na ozemlju Dravske in Savske banovine, po katerih je treba vsako nadurno delo plačati v boljši meri kot običajno delo in po katerih veljajo odredbe zakona o zaščiti delavcev višje plače za nadurno delo za celotno delavstvo, ki je zaposleno pri kateremkoli podjetju in ki opravlja kakršnokoli delo. Zbornica pričakuje, da se bo ta sodnijska interpelacija definitivno uveljavila v vsakdanjem življenju in da se bo zabranilo samostalno in nezakonito podaljšanje delavnega časa v strani delodajalca.

VII. Nedeljsko delo.

Dognano je, da so pri nekaterih podjetjih, pri katerih je položaj delavstva urejen po predpisih zakona o uradnikih, uprave podjetij zavzele stališče, da za njihovo osobje ne veljajo predpisi o plačevanju nadurnega dela in niti o nedeljskem počitku. To velja posebno za nekatere tiskarne. Delavske zbornice so mnenja, da temu osobju ni mogoče odvzeti njihovega delavskoga značaja s tem, da se na drugačen način uredi njihov materialni položaj. Spričo tega velja tudi zanje pravica do nedeljskega počitka.

VIII. Kuluk.

Ko so samoupravne oblasti razdelile plačila za osebno delo, se je ugotovilo neenako postopanje proti onim, ki žive le od osebnega dela, in onim, ki žive od obresti kakršnegakoli imetja. Podlaga za kuluk pri delavcih in nameščencih je njihov skupni neposredni davek. Kapitalisti pa plačujejo kuluk samo na podlagi neposrednega davka, ne pa tudi na podlagi njegove doklade. Spričo tega so delaveci in nameščenci s kulukom znatno bolj obremenjeni kakor privatni imetniki. Na drugi strani pa se tudi ne spoštujejo odredbe zakona o davkih, da namreč oni, ki imajo manj kakor 4000 Din mesečnih dohodkov, niso obvezani plačati tudi doklade za kuluk. Pri dokladah na kuluk se davčno breme veča z vse preveč naglo progresijo. Tako mora n. pr. delavec z 8000 Din dohodkov na leto plačati le za kuluk 960 Din. V večini slučajev se ta davek plača enkrat za vse leto. Delavske zbornice pozivajo, da se zaščitijo delavci in nameščenci pred to krivico.

IX. Delavske strokovne organizacije.

Odbor Delavskih zbornic je proučil tudi celo vrsto primerov ki pričajo o težavah delavskih strokovnih organizacij in delavskih zakonikov. Inspekcije dela ne potrjujejo dovolj hitro izbranih delavskih zaupnikov in često se dogodi, da delodajalc odpustijo z dela izvoljene zaupnike, predno prejmejo potrdilo o njihovi izvolitvi. Brez pravil pa jim je onemogočeno vsako delovanje. Delavske zbornice pozivajo merodajne faktorje, da jim omogočijo čim bolj svobodno delovanje delavskih profesionalnih organizacij, katerih kulturna vloga je bila v materialnem in materialnem podvigom delavskoga razreda že večkrat dokazana.

X. Reorganizacija delavskih socijalno-političnih ustanov.

Spričo nujne potrebe, da se delavske socijalno politične ustanove notranje organizirajo, zahtevajo Delavske zbornice, da se ukinete komisarijati v vseh ustanovah za zavarovanje delavcev in da se tam vzpostavi redno zakonsko stanje z obnovitvijo samouprave, da se obemoži Delavskih zbornic po možnosti spravi v sklad s teritorialno upravno razdelitvijo države, da se izvršijo volitve v Delavskih zbornicah in končno, da se s posebno anketo dožene položaj borz dela, da bi se v danem slučaju te borze prenovale, pred vsem pa je potrebno, da te borze povečajo podporo, ki jo dajejo delavstvu.

XI. Obrtni zakon.

Sedaj ko se pripravlja obrtni zakon se Delavske zbornice postavijo proti nameri, da se iz načrta tega zakona izločijo naredbe o zaščiti delavcev in nameščencev, katere naj bi se uveljavile v obliki samostojnega zakona, ker obsegajo sedaj veljavni obrtni zakon mnogo odredb, ki se nanašajo na te delavce in nameščence in, ker bi ti zakoni prišli spričo novega zakona ob svojo veljavo, bi do uveljavljanja specifičnega zakona, ki bi obsegal vse delovno pravo, prišlo do mnogih neugod spričo pomanjkanja predpisov iz procesualnega in materialnega prava. Delavske zbornice so spričo tega mnenja, da morajo odredbe o zaščiti delavcev in nameščencev strokovnem šolstvu in obrtnem sodstvu ostati v okviru načrta o novem obrtnem zakonu.

XII. Obrtni zakon.

Sedaj ko se pripravlja obrtni zakon se Delavske zbornice postavijo proti nameri, da se iz načrta tega zakona izločijo naredbe o zaščiti delavcev in nameščencev, katere naj bi se uveljavile v obliki samostojnega zakona, ker obsegajo sedaj veljavni obrtni zakon mnogo odredb, ki se nanašajo na te delavce in nameščence in, ker bi ti zakoni prišli spričo novega zakona ob svojo veljavo, bi do uveljavljanja specifičnega zakona, ki bi obsegal vse delovno pravo, prišlo do mnogih neugod spričo pomanjkanja predpisov iz procesualnega in materialnega prava. Delavske zbornice so spričo tega mnenja, da morajo odredbe o zaščiti delavcev in nameščencev strokovnem šolstvu in obrtnem sodstvu ostati v okviru načrta o novem obrtnem zakonu.

100.000 komadov kartonskih škatelj; dne 29. julija t. l. pa glede dobave papirja, bukovih drv in premoga. —

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani in terestentom na vpogled.)

Dne 28. julija t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 16.000 m³ tolčenega gramoza. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja smrekovega lubja. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 27. julija t. l. ponudbe glede prodaje smrekovega lubja. — (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. julija t. l. ponudbe glede dobave pil. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija, državnega rudnika Vrdnik sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave 60 kg dinamo-zice. —

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 6792 kg naravnega asfalt-bitumena in 2091 m³ platna. —

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 200 kg lanenega firneža, 1 aparata, 1 električnega agregata, 1 turbodinamo za električno centralo in 800 kg bombaža za čiščenje strojev.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 22. julija t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg riža, 2500 kg kave in 1000 kg olja. —

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede dobave armatur, 1000 kg »Subox«-barve, 90.000 kg cementa in 4200 komadov vijakov. —

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede dobave 1400 kg vijakov, glede dobave biciklja in 1 električnega motorja.

Dne 24. julija t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave lesa. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

dne 10. julija 1931.

Dežela

Ljubljana, 10. julija. Amsterdam 2273:68 do 2280:52, Berlin 1339:56—1343:58, Bruselj 788:39—790:75, Budimpešta 986:72—989:78, London 274:87—275:69, Milan 295:73—296:63, Newyork kabel 56:4804—56:6504, Newyork ček 56:3704—56:5404, Pariz 221:24—222, Praga 167:21—167:71, Trst 295:73 do 296:63.

Zagreb, 10. julija. Amsterdam 22:7368 do 22:8052, Dunaj 793:86—796:26, Berlin 13:3956 do 13:4358, Bruselj 788:39—790:75, Budimpešta 986:72—989:78, London 274:87—275:69, Milan 295:73—296:63, Newyork kabel 56:4804—56:6504, Newyork ček 56:3704—56:5404, Pariz 221:24—222, Praga 167:21—167:71, Curyh 1095:75 do 1099:05.

Beograd, 10. julija. Amsterdam 2273:68 do 2280:52, Berlin 1339:56—1343:58, Bruselj 788:59 do 790:75, Budimpešta 996:72—998:68, Bukarešta 33:64—33:73, Dunaj 795:86—796:29, London 274:87—275:69, Milan 296:93—297:63, Newyork 5637:04—5654:04, Pariz 221:24—222, Praga 167:21—167:71, Curyh 1095:75 do 1099:05.

Kultura

Miličević, Skromna žetva

V pesniški povodnji zadnjih let, ki je pa izključno modernistično in formalistično revolucionarno nadahnjena, se zde pesniški produksi Živka Miličevića zakasneli vsaj za dvajset let, mrtvi in anemični, brez poleta in rekebi bi skoraj, neodgovarajoči našemu času. Skromna žetva je tretja pesnikova pesniška knjiga. — Brejt je izdal: Pesme (1927) in Ley na senku (1929), ki je bila nepravilno nagrajena od strani Srpske Kraljevske Akademije. Mirno lahko recem, da Miličević ob prve pa do zadnje knjige verzov ni ne zrastel ne padel. V vseh hoče biti neke vrste vez med že mrtvimi klasičnimi in sodobno izrazito subjektivistično mladino, ni ne topel, ne lep, nima občutja ne za ritmom, ne za izraz. Napisal je tudi dvoje potopisnih knjig (U postojbini naših kopanicara i zografa, 1927. Od Ohrida do Sandžaka, 1929).

Se par pogledov v njegovo zadnjo knjigo! Vprecejnji meri je zbirka odsev onih fezkih dan iz svetovne vojne, ko je šlo za biti in ne biti. Sicer je Miličević le en del svoje knjige naslovil: Zapis iz rata, vendar so tudi pod drugimi naslovom razsejane pesmi, ki bi vsebinsko vsekakor spadale pod to zaglavje. Iz Srpske legende je zanimiva pesem: Vera mojih dedova. Ima tudi nekaj poudarjeno patriotskih. Na več mestih je dučevščina osladen. Vendar je ta publa, narejena tečnost nekam neprijetna. Čudim se, zakaj je Miličević teliko do stare, izbrušene in v resnicu negibke (ker je človek vezan zarjo (oblike). Pesnik se v celi vrsti pesmi, skoraj bi rek, melanholično vrača domov, v svoja polja in gozdove in idiličen mir. Čudno resnični in dobr si verzi: »Skoro život v tri male stroje pokatkat stane...« (Jutro in več). Tudi nekaj narodnega je v Miličevićevih pesnih (n. pr.: Plač majke Dragomire, ki je v čistem desetercu). Socijalne pesmi v knjigi sploh ni. Trdim, da je izšla zato, ker je pač avtor to hotel (in tudi mogel). Kot zasebnik je Miličević aktionski Politiker. T. P.

Zenski svet. Pravkar je izšla dvojna številka te lepe, povsed priljubljene in čitane revije s prav pestro in bogato vsebino. Pretežno večino gradiva tvorijo članki in eseji, ki vsi od prvega do zadnjega pričajo, na kako dostojnem, visokem kulturnem nivoju stoji ta naša revija in kako so nekateri drugi ženski listi sprito ženskega sveta samo žalostni pojavi, ki s kulturo našega ženstva in našega naroda nimajo nobene zdruge zvezne. Na uvodnem mestu je spominski članek hrvaški pisateljici Zagorki, ki ga je napisala M. Govekarjeva. Temu sledita kratka članka o dveh južnoslovenskih slikarjih, ki sta obe dosegli zavidljive uspehe tudi v inozemstvu, o naši rojakinja Mari Jeraj-Kraljevi, ki se je toplo spominjamo že z nedavnih razstav v Ljubljani, in pa o Bolgarski Elizabeti Konsulovi-Vazovi, ki je pred kratkim razstavila v Pragi, članek o Kraljevi, ki ga krasiti celo vrsta prav lepih reprodukcij njenih del, je napisal Frst, o Vazovi pa M. Z. Scholleova. Nadaljujeta se M. Kokalj-Žlejneve Kratki pregled nekaterih del jugoslovenske iluzofo dr. Ksenije Atanasićevića in pa M. Stipanove »Nadvladje moškega in ženskega spola v zgodovini narodov. M. Bukovčeva in P. Kočevarjeva sta napisali nekaj lepih, zanimivih poročil spominov in oripomb z mednarodne ženske konferenca za mit in z mednarodnega ženskega Kongresa, ki sta se pred par meseci vršila v Beogradu. Praktični, vsakomur potreben so članki kakor dr. J. Hafnerja »Vnetje mandeljnov in njih odstranitev in pa A. Nikolicove »Žena in naše meškarstvo. Človek, ki čisto realno gleda na svet, se bo z veseljem nastavil ob spisu »Tobačne delavke — pionirke ženskega političnega dela, ki ga je prispeval A. Nikolicova in ki ga v prilogi spremlja vrsta lepih, nazornih fotografij iz tovarne, ob takih prilikah bi si pa človek vendarle želel malo globlje, socijološkega razumevanja stvari (kar naj velja tudi za prej omenjeni prispevek Stipanove). Literarni del so izpolnili M. Klopčič, Edgar Sklar je zelo lepa, v stilu in v vsem vbrana slika iz črnogorskoga sveta, Dora Grudnova, katere pesmi vzbujajo mnogo upanja, priljubljena, neusahljiva M. Komazova, M. Kokalj-Žlejneva, V. Lapajnetova in Ks. Meško. Na koncu so pisana izvestja, listi so priložene bogate priloge. Pa naj bo dovoljena nazadnje že majhna in odločna graja: pisanje oblike žugoslavščine, kakor jo (nedosedno) uporablja ženski svet, ni ne jezikovno ne smiseln v nečimer utemeljena in ni nič drugega kakor pačenje jezik.

Savremenik postaja čezdaj bolj in pozant na revijo vsega sodobnega in živega v hrvatski književnosti, umetnosti in kulturi. Najnovješa dvojna številka prinaša med drugim prvo deljanje Kreleže ljubavne igre »Leda«, Begovićovo posmrtnico nenadoma umrlemu ravnatelju zagrebške drame Raiču in nekaj prav lepih pesmi mladega rodu (Cesarić, Major, Vera Horvat-Cadijević, Ujević). List je zelo lepo opredelen in objavlja vrsto reprodukcij nemškega modernega slikarstva (Grosz, Dix, Kokoschka, Koltwitz).

Ludwig Renn: Rat. Beograjsko založništvo podjetje »Nolit« se zelo uspešno in z razumevanjem trudi, da svojim abonentom da res ono, kar je v zadnjem času najbolj zainteresiralo književni svet in kar je modno. Radi tega in v verigi vojnih romanov je za Remarqueon »Nolit« dal tudi vidjenje svetovne vojne, ki ga je podal zelo impresivni, ali prefragmentarni Ludwig Renn. Knjiga se prijelo bere in na mnogih mestih vzbuja najbolj socialno-pacifistično. To je tudi dobra njena tendencnost. Reči pa moram, da je v opisih in realistički Renn za Remarqueon. Velik minus je to, da Renn sploh ne daje univerzalnega občutja svetovne vojne, dasi je v nji osebno bil, ampak le drebene, bolj osebno zanimive do kolektivistično poudarjene fragmente. Delo sta okusno prevedla Gustav Krklec in srbohrvaški sudniki »Prager Presse« dr. N. Nikolić. T. P.

Službene objave

Razglas kraljevske banske uprave

I. No. 6746/1.

Razpis.

Na osnovi § 31. zavoda o banski upravi se razpisuje v javni ženski bolnici v Novem mestu službo ekonomia v staležu banovinskih uradnikov s kvalifikacijo v smislu § 20. zakona o bolnicah odnosno § 45., odst. 2. zakona o uradnikih.

Prosilec za to službo morajo izpoljevati splošne pogoje za sprejem v državno odnosno banovinsko službo ter morajo imeti najmanj 5 let bošnško ekonomsko ali ravnansko upravne službe.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din koljkovane prošnje, opremljene s pravilnimi in zadostno koljkovanimi prilogami je vložiti najkasneje do 30. julija 1931. pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 8. julija 1931.
Kralj. banska uprava Dravske banovine.

*

K. V. No. 3376/5.

1912 3—1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za gradnjo novega mostu preko Krke v Zužemberku

I. javno pismo ponudbeno licitacijo na dan 14. avgusta 1931. ob enajstih v sobi št. 17. tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami pri odseku 1. tehničnega oddelka.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 322.671,50 Din.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kralj. banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani,
dne 6. julija 1931.

Razglas sodišč in sodnih oblastev

307/31—7

1911

Dražbeni oklic.

Dne 25. julija 1931. ob pol de v etih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: polovico kmečkega posestva v Brodnicah št. 14, zemljiška knjiga Lože, vl. št. 2.

Cenilna vrednost: Din 15.429,—; vrednost pritikline: Din 4.120,—; najmanjši ponudek: Din 10.286,—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobr veri.

Glede podrobnosti se opezarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okraino sodišče v Laškem, odd. II., dne 17. junija 1931.

*

736/30—14

1910

Dražbeni oklic.

Dne 29. julija 1931 ob osmih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Ljubnica, vl. št. 35, Loška gora vl. št. 31.

Cenilna vrednost: 78.267 Din 55 p; vrednost pritikline: 10.560 Din; najmanjši ponudek: 59.219 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobr veri.

Glede podrobnosti se opezarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okraino sodišče v Konjicah, odd. II., dne 24. junija 1931.

*

E 78/31—11.

1919

Dražbeni oklic.

Dne 30. julija 1931. ob pol de v etih bo pri podpisanim sodišču dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Jastrebi, vl. št. 51 in 131.

Cenilna vrednost: Din 22.759,—; najmanjši ponudek: Din 15.172,66.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobr veri.

Zahajevanje »Jugoslovana«

se odpravi, ker je bila razdeljena vsa m. sa, po § 151. k. z.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 6. julija 1931.

Razglas raznih uradov in oblastev

T. No. 271/14.

1915

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po načelu kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani, V. No. 688/8 z dne 16. junija 1931, na podstavi člena 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izpreamemb odnosno dopolnitve za oddajo steklarskih, pleskarskih, slikarskih, pečarskih del, vodovodne instalacije ter elektroinstalacijskih del pri gradnji kmetijske gospodinjske šole v Sv. Juriju ob j. z.

1. javno pismeno ofertalno licitacijo v skrajšanem roku na dan 27. julija 1931. ob enajstih pri sreskem načelstvu v Celju. Vse potrebne podatke in pojasnila dober interesenti proti plačilu načrtnih stroškov med uradnimi urami pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Ponudbe se morajo glasiti v obliki enolnega popusta v odstotkih na cene odobrenega proračuna, ki znaša za:

steklarska dela	7.936,60 Din
pleskarska dela	13.715,26 "
slikarska dela	5.687,36 "
pečarska dela	17.020,— "
vodovodne instalacije	23.353,80 "
elektroinstalacijska dela	24.384,60 "

Svojetočno pisane ponudbe na uradnem formulirju, opremljenu s kolkom za 100 Din (priloge s kolkom pa 2. Din), morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenci na dan licitacije v zapečatenem zavitku in z znamenje oznake: »Ponudba za prevzem izvrsitve steklarskih oziroma pleskarskih, slikarskih, pečarskih del, vodovodne instalacije ter elektroinstalacijskih del pri gradnji kmetijsko-gospodinjske šole v Sv. Juriju ob j. z. ponudnika N. N.« in sicer neposredno v roke predsednika licitacijske komisije med 10. in 11. ure depoldne. Pozneje ali nepravilno opremljene ponudbe ne bodo upoštevane.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse dražbenne in gradbene pogoje, ter položiti kavcijo, katera znaša:

Steklarska dela za naše državljane 1000 Din, za tuge držav. 2000 Din; pleskarska dela za naše držav. 2000 Din, za tuge držav. 4000 Din; slikarska dela za naše držav. 1000 Din, za tuge držav. 2000 Din; pečarska dela za naše držav. 2000 Din, za tuge držav. 4000 Din; vodov. instalacija za naše 3000 Din, za tuge držav. 6000 Din; elektri. instalac. dela za naše držav. 3000 Din, za tuge držav. 6000 Din.

Kavcija se mora položiti pri blagajni davčne uprave v Celju najkasneje na dan licitacije do 10. ure in sicer v gotovini, državnih vrednostnih papirjih ali garancijskih pismih, izdanih po denarjem zavodu v smislu čl. 88. zakona o državnem računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B. Pogodbe in nabave«.

O položeni kavciji prejne ponudnik blagajniško položico, vloženi kavciji je treba predložiti predsedniku licitacijske komisije potrdilo pristojne davčne uprave, opremljeno s kolkom za 20 Din, da so plačani davki za tekoče četrletje, in potrdilo ministra za gradb. da se sme ponudnik udeležiti javnih licitacij. Pooblaščenci morajo poleg tega predložiti pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Končno mora ponudnik predložiti nverežne Zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti za izvrševanje ponudenega posla.

Kr. banska uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati dela brez ozira na višine ponujenih vstot, oziroma vse ponudbe odločiti brez vsake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 dni po licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju,
dne 7. julija 1931.

P. Ripsen:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Pint se je v istini preplašil. Kako je prišel ta listič na njegovo nočno mizico. Okno njegove sobe je bilo zaprto, vrata s ključem od znotraj zaprta, na vrtu je imel divjega psa čuvaja, in razen tega je bila njegova soba v prvem nadstropju in hišna vrata so bila zaklenjena. Vse to je dobro premislil Pint in začela ga je obhajati zona. Vse povedi o strahovih, ki se vračajo, o duhovih, ki se prikazujejo, vse kar je nekdaj bral o spiritizmu, si je priklical v spomin.

— Kaj bo rekla mama, če v hiši straši?

Vendar je bil tolik optimist in je tako zaupal v genijalnost Roberta, da si je slednjič dejal:

— Ta Garel je pa tič. Gotovo je iznašel neke nove vrste brezično telegrafijo in kot dokaz, da se mu je poskus posrečil, mi je poslal ta listek skozi zaprta vrata in okno.

4. Poglavlje. V Yarlejevi ulici.

Bilo je tri četrt na deset, ko je zavil taksi z Robertom v Yarlejevo ulico.

— Smo že na mestu, mu je dejal šofer, a Robert mu je ukazal, naj ustavi, ker je hotel iti peš dalje. Plačal mu je vožnjo in stopil k prvi hiši, da vidi številko. Bila je 138. Imel je torej še nad petdeset hiš, dokler ne bi

prišel do iskane številke. Prav mu je bilo, da se nekoli spreghodi, a obenem si je hotel tudi natančneje ogledati o predmetje, v katerem še nikoli ni bil. Ni bil vedel, da je ta del New Yorka tako žalosten, umazan in zapuščen. Podgana je hitela preko ceste in izginila v kanalu. Nikjer ni bilo žive duše. Slabo razsvetljena ulica se mu je zdela kot pokopališče.

Cudni občutki so ga obhajali. Morda prvič v svojem življenju je občutil minljivost vsega človeškega in strah. Strah pred čem? Ali pred preteklostjo, ali pred prihodnjostjo ali pa morda pred samim seboj?

— Ne, to ni navaden trgovski sestanek, si je sam naenkrat dejal polglasno.

Ustavil se je, kajti prestrašil se je bil svojega lastnega glasu. Toda Robert Garel je bil v mrtvaških mestih sibirske ravnine, v svetiščih, ki sta jih zgradila Ulagu in Timurlenk, in ki so zgrajena na človeških lobanjah. Sprehajal se je tudi po strašnih mestih Sirije, kjer prebijajo, daleč od drugih ljudi, oni, ki imajo najgnusnejšo, iz srednjega veka preostalo bolezni, lepro. Ni bil možak, ki bi bil postal melanholičen pri pogledu na starokrat New Yorka.

Segel je v žep ter se prepričal, da je njegov revolver na mestu, izboren Colt, ki mu je bil že nekolikokrat prav prišel.

Ura je ravno začela biti deset, ko se je nahajjal pred iskano hišo. Dvignil je starinski tolkač in dvakrat krepko udaril ob vrata. Bil je točen na sekundo. Ni še izvenel drugi udarec in že so se vrata odprla, naglo in tihom.

kot bi bila pred kratkim namazana. Robert je odločno stopil naprej. Zapazil je veliko dvorišče, zaraslo z grmovjem in visoko travo, v sredi katerega se je nahajjal vodnjak iz kovanega železa.

— Gospod Trinavat? je vprašal nestrnpo.

— Izvolite mi prosim slediti, mu je odgovoril žalosten glas.

Robert se je ozrl. Poleg njega je star, sklučen sluga prižigal majhno svetiljko. Nato je šel naprej in Robert mu je sledil. Preko dvorišča sta šla skozi travo in stopala navzgor po stopnišču, ki je bilo široko kot kakšna ulica. Na vrhu je Robert opazil veliko bronasto stingo in poleg nje, v velikih lončih, širokolistne palme. Sluga je odprl vrata in skozi predsobo sta prišla v čudno opremljeno salon.

Sluga je odšel in Robert je sedel v naslonjač. Gravčev centralne kurjave je razširjal strahovito vročino. Na majhni orientalski mizi je bila japonska vaza, iz katere se je kadila dišava in razširjala opojen vonj. Soba je vsebovala divan, naslonjače in čudne kipe in slike. Velika knjižna omara je bila polna okusno vezanih knjig, pa tudi orientalskih rokopisov. Poleg nje je bila omarica s steklenicami finih vin, likerjev in šampanjca. Na majhni mizi v kotu so bile priprave za kajenje opija.

— Menda sem pri kakšnem bogatem industrijskemu, ki se je vrnil iz Indije, ali pa pri kakšnem oficirju indijske armade, ki se je tu naselil po končanem službovanju.

Ali je sol stupena

Mi poznamo precej bolezni, ki takoj ponehujem, čim nehamo bolnikovo hrano soliti. Iz tega dejstva so nekateri — prenaglo — sklepali, da mora biti sol vzrok dotične bolezni. Logičen ta sklep seveda ni, kajti če temna soba na stanje tega ali onega bolnika ugodno vpliva, s tem še ni rečeno, da je vzrok dotične bolezni — tema! Včasih pa se zgodi, da dosežemo tudi z napravnim računom — pravilen rezultat — in tako je tudi tukaj: kuhinjska sol stup, ki pa normalno ne deluje kot stup; človek lahko celo živiljenje uživa slano hrano, pa ne oboli.

To nasprotje, da stup ne učinkuje kot stup, se da razlagati čisto naravno: druge sestavine hrane in krvi sol »raz-strupljajo«, in sicer kalijeve in kalijeve soli. To je dokazal z lepimi poskusi biolog Loeb. Ta je položil nekaj rib v kemično čisto (destilirano) vodo in v tej vodi so ribice cele mesece živele. Čim pa je vodi dodal nekaj kemično čiste kuhinjske soli, so ribice poginile. Zastrupila jih je sol. Ko pa je s kuhinjsko soljo osoljeni vodi dodal kalijevo sol, so ostale ribice tudi v osoljeni vodi žive in vesele.

Prav tako je tudi pri ljudeh. Na nekatere kožne bolezni vpliva kuhinjska sol zelo neugodno. Doslej zdravnikom ni kazalo nič drugega kakor da so zdravili take ljudi z neslanou hranou. Taka kuhina pa je zelo težavna in bolniki neslane jedi ne prenašajo lahko. Danes pa brez skrbi tudi taki bolniki lahko uživajo slano hrano, gledati morajo le na to, da z drugimi solmi »raz-strupijo« kuhinjsko sol.

V Hamburu so poskušali najti pravilno in učinkovito mešanico raznih soli, ki je najbolj pripravna za »razstrupljevanje«. Našli so, da je najboljša neka mešanica iz natrija, kalija, kalcija in magnezije. S to mešanicou so dosegli pri raznih bolnikih presenetljive uspehe, čeprav so bolniki uživali slano hrano.

Zanimiva tožba za nekdanji zlati zaklad ruske drž. banke

Pred sodiščem v Parizu razpravljajo te dni o zanimivi tožbi, ki se suže okoli nekdanjega zlatega zaklada ruske državne banke.

Ta zaklad so prepeljali ob izbruhi svetovne vojne iz Petrograda v Kazan, kjer so ga skrivaj zekopali. Ko so prišli boljševiki na vladu, so začeli takoj iskat ta zaklad, toda njihov trud je ostal zmanj.

Ruska tajna policija pa je dognala, da živi v Parizu ruski begunc, ki pozna mesto, kjer je zaklad zakopan. Boljševiki so se s tem možem takoj začeli pogajati, naj jim izda svojo skrivnost in l. 1928 je sklenila neka banka v imenu sovjetske vlade z beguncem pogodbo, da dobi 20 odstotkov izkopanega zlata, če pove, kje je zaklad skrit. On sam se tudi lahko udeleži izkopavanja ali pošlje na lice mesta svojega zaupnika.

Begunc pa seveda ni hotel v Rusijo, ampak je poslal tja 4 svoje zaupnike: dva Poljaka, enega Francosha in enega Angleza. Ti ljudje so odšli tja l. 1929. V pogodbi je bilo dalje rečeno, da lahko iščejo zaklad kolikor časa hočejo toda od trenotka naprej, ko bodo začeli kopati, ne sme preteči več kot 10 dni.

Ko so zaupniki prišli v Rusijo, so takoj odšli v Kazan in so tam prav lepo živel na stroške ruske vlade. Rusi so nekaj časa njihovo početje mirno gledali; pa pa zaklada le ni bilo, se jim je stvar zazdela prebedasta in so dali zaupnikom razumeti, da jih ne čaka nič dobrega ne bo kmalu zaklad odkrit.

Zaupniki so res začeli kopati. Med kopanjem na nekem mestu pa je bil eden od zaupnikov takto neroden, da je z nepravilno kretnjo roke Rusom izdal pravo mesto, kje je zaklad zakan.

Ko so pa Rusi to enkrat vedeli, so zaupnike izgnali iz Rusije in so poleti l. 1930 dvignili zaklad — celih 18 milijonov dolarjev! Na svojo objavljeno 20-odstotno nagrado so seveda zposlali.

Izdaja tiskarna Merkur, Gregorčičeva ulica 23. Za tiskarno odgovarja Otmar Mihalek. — Urednik Milan Zadnik. — Za inseratni del odgovarja Avgust Kozman. — Val v Ljubljani.

11

Ruski begunec pa toži sedaj banko, ki je posredovala med njim in boljševiško vladu, na izplačilo obljubljene nagrade. Naravno, da se ves Pariz za ta proces silno zanimal.

Kako živi preds. Hoover?

Parlament Zedinjenih držav ni skop, kadar odmerja letne dohodke predsednika svoje države. To so dohodki, ki omogočajo predsedniku skoraj razkošno življenje, kajti pol milijona dolarjev na leto to je že nekaj. Cele te vsote pa predsedniku ne izplačajo v gotovini, ampak predsednik dobi v gotovini le 100.000 dolarjev; 75.000 kot plačo, 25.000 pa za reprezentacijo. Ostalih 400.000 dolarjev pa izplača državna uprava naravnost za njegovo gospodinjstvo, za predsedniško pisarno, za hišno opravo, za vzdrževanje poslopja itd. Državna uprava plača tudi privatno tajnico predsednikove soproge, potem domačega zdravnika in celo brivca. Živila dobiva predsednik iz vojaške zaloge, plača pa jih država. Država vzdržuje za predsednika tudi 7 avtomobilov in bogato lovišče. Predsednik Hoover se pa raznih ugodnosti, ki mu jih dovoljuje po zakonu njegova visoka služba, prav malo poslužuje. On namreč nima rad, da bi vzbujal v javnosti vedno pozornost in je dal zato z avtomobila, s katerim se vozi, odstraniti

državni grb, da ga ljudje ne spoznajo. Najrajsi se drži v krogu svoje rodbine, prav posebno pa so mu prirastle na sreči tri vnukinje, hčerke njegovega invalidnega sina Herberta. Sploh je znano, da je predsednik v otroke ves zaverovan in če le more, jim napravi kakšno veselje.

Tudi Francozi imajo svojega uradnega »šmeljna«

Neki časopis, ki izhaja v Lyonu, poroča o dogodku, o katerem človek res ne ve, ali bi kiel ali bi se smejal.

Neki revež, ki ima blizu železniške postaje Valencourt svoj skromni dom, je šel nabirat dražje. Blizu postaje pa je zagledal na železniškem tiru dve tračnici položeni cez tir. Tračnice so položili na tir skoro gotovo kakšni lopovi, ki so računalni, da bo vlak skočil s tira, oni pa bodo v splošni zmešnjavi ropali. Revček je tekel kar po pragi do bližnjega čuvanja in ga opozoril na grozečo nevarnost. Čuvaj je takoj odšel na označeno mesto in je vzel s seboj za pomoč tudi starega reveža, ki mu je pri delu dobro pomagal. Tako sta z zdrženimi močmi res rešili eksprešni vlak, ne da bi bili potniki slutili, v kakšni nevarnosti so bili.

Čuvaj je še tistega dne javil stvar uradniku na postaji in je priporočal ravnateljstvu, naj

staremru revežu nakažejo kakšno denarno nagrado. Nagrada je priporočal tudi poročevalce glavnega ravnateljstva. Toda glavni tajnik je nagnado odbil, utemeljil pa je svoj odlok s predlogom, naj oblast starega reveža kaznuje, ker je stopil na železniški tir, kar je privatnim osebam prepovedano...

Mož je bil res obsojen na 100 frankov globe! Lyonski list dostavlja svojemu poročilu, da bi bilo dobro, če bi železniško ravnateljstvo dalo povsod nabiti deske z napisom: »Stopit na železniški tir je prepovedano, tudi če bi se na ta način dala preprečiti železniška nesreča.«

Zdravnik na ulici

V Berlinu so se začeli pojavljati na prometnih krajih »zdravniki na ulici«. Ti sicer niso šolani zdravniki, zdravijo pa le, ker v Nemčiji lahko vsak zdravi, kdor hoče. Zdravnik na ulici ima pri sebi več cevk, ki so napolnjene z neko barvasto tekočino. To tekočino je baje iznašel neki ameriški učenjak — na Ameriko priprosti svet neverjetno mnogo drži —, ta skrivena tekočina pa pove, na čem si bolan, če položi cevko na obolelo mesto. Če n. pr. pokaže cevko, da je bolno srce, pravi gospod zdravnik: »Vaše srce je bolno, ampak ne smete zaradi tega obupati. Nikar ne pijte kave, ker kava je za srce stup, ampak pijte mleko, pa vam bo odleglo.« S takimi recepti imajo zdravniki na ulici baje lepe uspehe, ki se izražajo tudi v njihovih dohodkih, ki so razmeroma jako visoki, čeprav stane ordinacija le 7 dinarjev (50 nemških vinarjev).

»Nautilus« le pojde na severni tečaj

Podmornico »Nautilus«, s katero je nameraval kapitan Wilkins doseči severni tečaj, a se je spotoma ponesrečila, bodo kmalu popravili v ladjedelnici v Devouportu. Podmornica bo kmalu mogla zopet pluti. Kapitan Wilkins je izjavil, da bo svoj poskus ponovil čimprej, angleška vlada pa mu je obljubila vso svojo pomoč.

Za kratki čas

Gospod Janez je premožen trgovec. Že bolj priblen je in vsega ima dovolj. Celo skrbno ženo ima.

Gospod Janez mora po opravkih iz Ljubljane v Zagreb. To je dolga pot. Skrbna žena mu je pripravila obilen zavoj. »Tudi steklenico konjaka sem ti zavila, je rekla skrbna žena, da se bo spotoma okrepčal. Ampak ne odpri steklenice, predno ne prideš na Zidan most! Če je boš odprl prej, bo kupil še eno in to ti bo škodovalo! Daj mi roko, da ne boš steklenico odpril pred Zidanim mostom!«

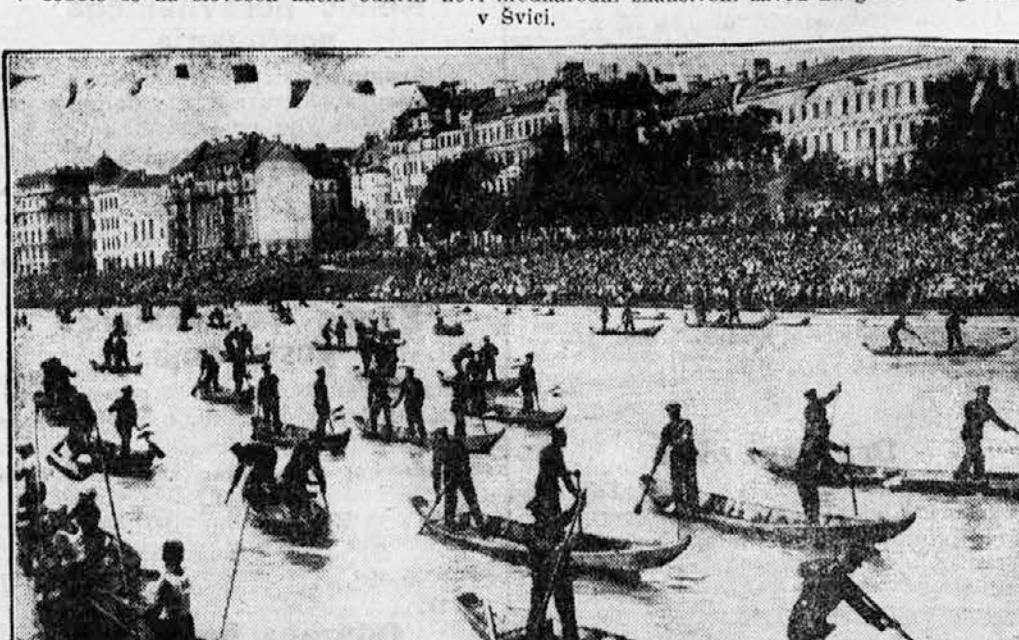
Mož je obljubil in dal tudi roko na svoje obljubo. Komaj pa se je vlak začel premikati, je gospod Janez že odvil steklenico, češ, žena je doma, Zagreb je pa še daleč. Ko pa je steklenico odmostil iz ovoja, je zagledal na zamasko listek, na listku pa je stalno zapisano: »Janez, ali ne veš, na kaj si mi dal roko pred 5 minutami?«

»Ali misliš, da naju bodo rešili?«
»Prav gotovo — mene išče policija 12 držav!«

Novi znanstveni zavod na na gori »Jungfrau« v Švici

V soboto so na slovensen način odkrili novi mednarodni znanstveni zavod na gori »Jungfrau« v Švici.

Parada rešilnih čolnov dunajske policije

Ob desetletnici športnega društva dunajske policije so nastopili tudi rešilni čolni s svojimi vajami.